

Canayetlerin faileri bulunsun, tüm sorumlular yargılsın, cezalandırılsın!

Gerçek

Temmuz 2013 / Sayı: 45

www.gercekgazetesi.net

Devrimci İşçi Partisi'nin merkezi yayın organıdır.

iletisim@gercekgazetesi.net

Fiyatı: 1 TL

Halk isyanı sürüyor, büyütelim!

Polis 15 Haziran gecesi Taksim Gezi'yi boşalttıktan sonra bütün Türkiye nefesini tutup bekledi. İsyana sona erecek miydi? İsyandan vebadan korkar gibi korkanlar "Ah, şu isyan bir bitse" dedi. İsyanı kurtuluşa açılan bir büyük kapı olarak görenler "#diren ey halkım!" dedi. Kazanan isyanın düşmanları değil, dostları oldu. Halk isyanı bitmedi, sürüyor! Yaşasın isyan!

Elbette daha düşük bir seviyede sürüyor. Ama halk hareketi önce parklara doluştu, sonra sokaklara yeniden çıkmaya başladı, sonunda Taksim'de yeniden denge kurdu, polisi gerilettiler. Parklar hareketi bir demokrasi şöleni gibi isyanın geleceğini tartışıyor. Nasıl ilerlemeli? Nasıl kazanmalı?

Bu tartışma büyük verim getirecek. Ama bir tehlike de unutulmamalı: Eğer tartışma çok uzarsa, insanlar yorulur, tartışma rutin hale gelir, önce heyecan, sonra katılım azalır. Bu yüzden demokratik tartışmayı birlikte hareketle taçlandırmak gerek. O ortak hareket seçimlere ilişkin bir adım değil. İsyana döneminde seçim düşünülmez. İsyana seçimden fersah fersah güçlüdür. İsyana sürdükçe Erdoğan zayıflıyor. Derinleşir ve yükselirse seçimden önce bile düşürmek mümkün hale gelir. Seçim tartışıp isyanı bitirmeye kimse razı olmamalı.

Üç yönde hareket etmeliyiz kısa dönemde. Birincisi, isyanın vazgeçilmez talepleri üzerinde anlaşmalıyız. Bunlar elbette bütün tutsakların salıverilmesini içermek zorunda. Birlikte isyan ettik, bazılarımızı rehin aldılar. Bir yoldaşımızı bile veremeyiz! Taleplerimiz polis gaddarlığının bütün sorumlularının görevden alınması, yargılanması ve cezalandırılmasını içermeli. Buna siyasi sorumlular da dâhil! Taleplerimiz sadece Gezi Parkı'nın değil, Taksim'in bütününün kurtarılmasını içermeli. Meydanda gösteri düzenleme hakkı dâhil! Bir eksen bu.

Bir başka eksen, isyanın artık kendi temsilcilerini kendi içinden seçmesi, isyanın öncesinden gelen ve onun enerjisini ve özgüvenini taşımayan kadroların temsilciliğinin ötesine geçmesi. Forumlar temsilcilerini seçmeye başladı bile. Şimdi bunları İstanbul çapında merkezileştirmeli. Sonra da Türkiye çapında bir temsilciler meclisi toplantısı yapılmalı. Talepler ve eylem biçimleri orada kararlaştırıldı mı hareket yeniden tam istem yola çıkacaktır!

Nihayet, isyanı emekle büyütme. Sadece hepimiz üzerine titreyelim, emek verelim anlamında değil. Bu isyanın kazanması için bu toplumun en büyük yükünü taşıyan, en fazla sömürülen sınıfı, kol işçilerini, sanayiye, tarımı, ulaştırmayı, büyük ölçekli hizmetleri bu mücadelenin içine çekebilmeliyiz. Yüzümüzü işçi sınıfına dönelim. Onun ana taleplerini kendi talebimiz yapalım. Seçim barajına karşı çıkıyoruz haklı olarak, sendikal barajların da toptan yok olmasını talep edelim aynı zamanda. Yoksul köylüleri yaşam olanaklarından koparma tehdidi yaratan HES barajını da bitirelim.

Ve ayrıca umalım ki Kürt kardeşlerimiz, Lice'de verdiğimiz şehidin ardından olduğu gibi isyanın yanına gelsinler, saflarını doldursunlar, genişletsinler yaysınlar. Kadıköy'de, Taksim'de yankılanan sloganları duysunlar: "Her yer Taksim, her yer Lice!"

Sallayalım, daha kuvvetli! Sallayalım ki düşsün!

Gerçek

İsyanı emekle büyütelim!

sayfa 6-16

İşçi sınıfı mücadeleleri...

İzmit'te grev kararı, THY grevi, Metal sektörü TİS

2-5

Mısır'da Bonapartist darbe!

15

Atina'da Avrupa Konferansı, Türkiye toplantısı

14

Dilek Pir

“Biz E.A.’nın ailesiyiz”

Henüz, 13 yaşındaki N.Ç.’nin 28 kamu görevlisinin tecavüzüne maruz kalması karşısında “rıza var” diyen mahkeme kararına duyduğumuz öfke tazeyken, devlet bir kez daha tecavüzcüleri koruyor, bir “utanç davası”na daha imza atmaya hazırlanıyor. Çewlîg’de (Bingöl) iki yıl önce 14 yaşındayken dört uzman çavuş tarafından tecavüz ve cinsel istismara maruz kaldığı için E.A., Bingöl Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulunduğu uzman çavuşlar tutuklanmıştı. Ancak bir üst mahkemeye yaptıkları tutuksuz yargılanma talebi Haziran ayı içinde kabul edildi ve uzman çavuşlar ellerini kollarını sallayarak dışarı çıktılar.

Maruz kaldığı şiddet, tecavüzü ifade etmek, hele hele o yaşta bütün bunları yaşamak yeterince ağır değilmiş gibi devlet bir de tecavüzcüleriyle her an burun buruna gelme korkusu ile baş başa bırakmıştır E.A.’yı. Üstelik tutuklu yargılanmaları sadece E.A.’yı korumak için değil, uzman çavuşların delilleri karartma ihtimali başka şüphelilere göre daha kolay olduğu için de gereklidir.

E.A.’nın avukatları tekrar tutuklanma talebinde bulunup, E.A. için koruma istese de önce her iki talep de reddedilmiş, sonra koruma sağlandığı söylenmiştir. Ama tecavüzcüleri koruyan tüm kararlarının yanına mahkeme, bir de gizlilik kararını eklediği için, avukatlar şu an dava sürecini ancak sınırlı bir biçimde takip edebiliyor. Yapılan itirazlar ve başvurular sonucunda şüpheli sayısı sekize çıkarken, uzman çavuşlardan birisi de avukatların tutuklanma talebindeki ısrarı sonucu tutuklandı.

Daha önce N.Ç. davasında ve benzer diğer davalarda olduğu gibi devlet, bir kez daha tecavüz edenleri değil, tecavüze maruz kalanı cezalandırmakta, kadınları değil, tecavüz eden erkekleri korumaktadır. Fatma Şahin, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın davaya müdahil olacağını, davayı takip edeceklerini söylüyor. Fatma Şahin’e soruyoruz: N.Ç. davasına da müdahil olduğunuzu unuttuğumuzu mu sandınız? O davadaki gibi mi müdahil olacaksınız bu davaya da? Siz en iyisi müdahil olduğunuzu söylediğiniz 125 davanın nerelerde görüldüğünü açıklayın da biz o davaları daha dikkatle takip edelim!

Takip edelim ki yine rıza bulmayın! Takip edelim ki bir iki günah keçisi bulup tecavüzün savaşlarda kadınları yıldırma için uygulanan sistemli bir devlet şiddeti olduğunu bu kez gizleyemeyin! Takip edelim ki daha önceki utanç verici kararlarınıza yenilerini eklemeyin! Bir daha deliller karatılmasın, soruşturma ve tetkikler geciktirilmeksizin ve titizlikle yapılsın! Taciz ve tecavüzün sadece savaşlarda değil, genel olarak mücadele eden kadınlara yönelik bir saldırı olduğu da ortaya çıksın! Takip edelim ki Gezi parkı ile başlayan halk isyanı sırasında olduğu gibi polis, bir daha gözaltına aldığı kadınlara tecavüz tehdidi savurmasın, çırılçıplak soyup arama yapmasın! Bir daha tecavüz gibi suçlar zaman aşımına uğramasın! Takip edeceğiz, devlet eliyle kadınlara ve kız çocuklarına dönük bu sistemli tecavüzlere karşı mücadelemizi sürdürmeye, hesap sormaya devam edeceğiz!

E.A. davasının gündeme gelmesi ile birlikte Bingöl’de soyadları A harfi ile başlayan bazı aileler, “Biz E.A.’nın ailesi değiliz” diye açıklamalar yapmaya başlamışlar. Peki ya gerçekten olsaydınız? O zaman başkalarının aynı açıklamayı yaptığını duyduğunuzda ne hissederdiniz? Tecavüzün utancı kadınların değil, o suçu işleyenlerindir. Devlet zaten tecavüzcüleri koruyup sahip çıkıyor, tüm ezilenlerin de E.A.’ya sahip çıkması gerekmez mi? Soyadı tutsun tutmasın, tüm ezilenler aynı aileden sayılmaz mı?

İzelman işçisi grev kararını astı

12 Haziran Çarşamba günü İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin kapısına grev kararını asarak grev sürecini başlatan 3 bin 600 İZENERJİ çalışanının ardından, 18 Haziran Salı günü de 6 bin 500 İZELMAN işçisi 60 gün içinde greve gitme kararını belediye kapısına astı.

Büyükşehir Belediyesi ile DİSK Genel-İş İzmir 1 ve 3 No’lu şubeler arasında gerçekleşen toplu iş sözleşmesi (TİS) süreci Büyükşehir Belediyesi’nin geri adım atmamasıyla tıkandı. 14 Şubat 2013’te başlayan TİS sürecinde 49 maddede anlaşma sağlandı, 19 madde içinse uyuşmazlık tutanağı tutuldu. Büyükşehir Belediyesi işçilere ortalama yüzde 8 zam vermeyi teklif etti. Arabulucu da anlaşma sağlayamayınca sendikalar grev kararını İzmir Büyükşehir Belediyesi’ne yüzlerce İZELMAN işçisinin katılımıyla astı. 6 bin 500 İZELMAN işçisi aynı zamanda sakal bırakma eylemi yapıyor, şoförler de iş kıyafetlerini giymiyor.

İZELMAN işçisi mücadelede deneyimsiz değil. Daha öncesinde de sofralarındaki ekmekleri, çocuklarının geleceği ihalelerle satılığa çıkarılan İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin İdari İşler Şube Müdürlüğü’ne bağlı çalışan 650 İZELMAN işçisi, 2013 1 Mayıs’ında yıllardır çalıştıkları belediye şirketinden çıkarıl-

rak Zigana-Hanoğlu Ortak Girişimi isimli taşeron firmada işbaşı yaptırılacaklardı. Bu durum işçilerin onbinleri toplayarak yaptıkları yürüyüşler ve direngen tutumlarıyla hızlanan hukuki süreç sonucunda çıkan mahkeme kararının ihaleyi iptaliyle engellenmişti.

“Emek dostu” başkan Aziz Kocaoğlu ise, “taşerondan kadroya geçirdim” dediği işçileri %40 eksik ücrete ve ihalelere mahkum etmiş, azami ücret istemişti. Yine 5 Haziran 2013 günü KESK’in önceden almış olduğu grev kararına iş bırakarak katılan, ESHOT otobüslerini öğlen 13:00’e kadar çalıştırmayarak Gezi parkı üzerinden gelişen halk isyanına örgütlü işçi sınıfı soluğu katmaya çalışan DİSK/Genel-İş’i rol kapmaya çalışmakla itham etmiş, sendikaya rest çekmişti.

Kocaoğlu greve destek veren işçilerin en ağır şekilde cezalandırılacağını söyleyerek, işçilere karşı düşman yüzünü iyice gösterdi.

Öte yandan TİS sürecinin yasal işleyiş açısından grev kararı almak sendika açısından bir zorunluluktur. Çünkü 60 gün içinde sözleşme imzalanmaması ha-

linde greve çıkılmazsa sendikanın TİS imzalama yetkisi düşer. Ancak İzmir’de neredeyse her sene grev kararı belediye kapısına asılmış, sonraki 60 gün içinde büyükşehir belediyesi ile TİS imzalanmış ve imzalanan TİS her seferinde işverenin belirlediği ve istediği şartlarda olmuştur. İşçilerin sendikaya güveninin bir daha sarsılmaması ve birleşik mücadelesini güçlendirebilmek için %40 eksik ücret alanlara %10, %20 eksik ücret alanlara %8 ve normal ücret alanlara %6 zam öneren işverene karşı ilk etapta %20 ve %40 eksiklerin kaldırılması ve eşitlenmiş ücret üzerinden zam yapılmasının savunulması ve işçilerin alınterlerinin satılığa çıkmasını engellemek adına kadro talebini yükseltmesi gerekmektedir. Otobüsler kontak kapattığında işçilerin taleplerini, ne koşullarda çalıştıklarını görmezden gelip sürekli “İzmir halkı mağdur edildi” söylemine sığınan belediye bürokrasisine karşı işçiler süreci ve taleplerini anlattıkları bildirileri en başta otobüslerde ve merkezi yerlerde halka dağıtmalıdır, böylece şoförleri sakallı ve serbest kıyafetle gören ancak bir anlam veremeyen halkın işçinin mücadelesiyle yaklaşması sağlanmış olacaktır. 60 günlük süreç içinde halkın bilgilendirilmesi ardından başka sendikalar ve siyasi partilerle ortak kitlesel eylemler düzenlenmesi de mücadeleyi ileri bir aşamaya taşıyacaktır.

Mu la'dai ç kym

17 Haziran günü, Muğla’nın Milas ilçesine bağlı Güllük Beldesi’nde bulunan bir atık su boşaltım istasyonunda çalışan 6 işçi metan gazından zehirlenerek öldü.

Olayın gerçekleştiği gün, Tepe Akfen Su ve Kanalizasyon işletmesi müdürü Mustafa Öztürk (39) ile beraberindeki işçiler, bakım yapmak üzere Karamersin mevkindeki istasyona gitti. İşçilerden bir bölümü, bakım yapmak üzere depoya indi. Uzun süre kendilerinden haber alınamaması üzerine bir grup işçi aşağıya arkadaşlarına bakmaya gitti. Onlar da çıkmayınca yukarıda kalan işçiler ve en sonunda da işletme müdürü Mustafa Öztürk, teker teker aşağı indiler. İşçilerden haber alınamaması üzerine olay yerine gelen ekipler önce 6 işçinin cesedine ulaştı. Burada zehirlenmiş halde bulunan Mustafa Öztürk ise, kaldırıldığı Milas Devlet Hastanesinde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Yaşamını yitiren işçilerden elektrik teknisyeni Yüksel Kum 46, kanalizasyon altyapı elemanı Özcan Özkan 51, işçi olarak görev yapan Fikret Özdemir 37, Hasan Özgür 43, Mevlüt Özbakır 48 ve Serkan

Miral 27 yaşındaydı.

Olayın ardından yapılan incelemede, özel kesim tarafından işletilmekte olan su arıtma tesisi hakkında Makina Mühendisleri Odası’nın daha önce, henüz ruhsat için işletme kendilerine başvurduğunda sakıncalı raporu hazırladığı, ancak işletmenin buna rağmen faaliyetini sürdürdüğü, devletin de buna izin verdiği ortaya çıktı. Ayrıca, tesisin bacasının, çevreye kötü koku yaydığı için kapatılmış olmasının içerde gaz birikimi sonucunu doğurduğu belirtildi.

Olaydan açıkça görülüyor ki, yaşanan bir kaza değil, bir cinayet. Ruhsatsız bir firmanın faaliyetine izin verilmesi, Güllük’ün AKP’li belediyesinin ve ilgili bakanlıkların sorumluluğu. AKP’li belediye, 2006 yılında yap işlet devret modeliyle özel bir firmaya 35 yıllığına bu hizmeti devretmiş, ihaleyi kapatan firmanın gerekli iş güvenliği koşullarını sağlayıp sağlamadığını kontrol etme ihtiyacı dahi duymamış bulunuyor.

Dahası, bu cinayet ile beraber, AKP hükümetinin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki aymazlığı da ayyuka çıkmış

durumda. AKP hükümetinin, 2005 yılından 2012 yılına kadar sürdürdüğü 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nda, tehlikeli ve çok tehlikeli işler sınıfında yer alan işletmelerin İş Güvenliği Uzmanı çalıştırması zorunluluğu aslında 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe giriyor. Ancak AKP bir çalışma yürütüyor ve bu maddenin uygulanmasını bir yıl ötelemeye çalışıyor. 20 AKP’li vekil, bu değişikliği içeren, ayrıca kamu kurumları ve 50 kişiden az işçi çalıştıran iş yerleri için aynı uygulamayı 2016 yılına erteleyen kanun tasarısını, “Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” adı altında meclise sundu. Elbette kanunun kendisinden çok bir şey beklememek gerekiyor. Buna karşılık, iş cinayetlerinde Avrupa’da birinci, Dünya’da ise üçüncü sırada olan Türkiye’nin iktidar partisinin ileri demokrasininin, ne hikmetse hep patronlara vurduğunu, işçi ve emekçilere ise hep ölümlerin, polis dayacağının, hak kayıplarının düştüğünü görmek gerekiyor.

Halkaya akalktı, metal sendikaları ise tarihe de il sözle meye imza attı

Metal sektöründeki grup toplu iş sözleşmeleri anlaşmayla sonuçlandı. 30 Mayıs'ta Türk-Metal 12 Haziran'da da Birleşik Metal tarafından imzalanan sözleşmede saat ücreti 4,64 liranın altında olanlar 4,64'e tamamlandıktan sonra 6,31'i geçmemek kaydıyla 20 kuruş zam yapılacak ve bu rakam üzerinden her iki altı ayda yüzde 7 sonraki altı aylarda ise enflasyon oranında zam yapılacak. Sosyal haklarda ise yüzde 15 ile yüzde 24 arasında zam alındı.

Türk Metal ve Birle ik Metal aynı sözle meye imza attı!

Gezi Parkı eylemlerinin başladığı ve yükselişe geçtiği 30 Mayıs gecesi Türk-Metal tarafından apar topar imzalanması son derece manidar olan bu sözleşme, ilkin fabrikalarda tedirginlikle karşılandı. Birleşik Metal cephesinde ise ilk tepki, Türk-Metal sattı şeklindeydi. Her ne kadar rakamlar üzerinde cambazlık yaparak alınan zam oranlarını olduğundan yükselmiş gibi lanse etse de Türk Metal bir süredir grev ve eylem kararıyla oyaladığı işçisini tatmin edemedi.

Ancak daha ilginç olanı DİSK'e bağlı Birleşik Metal İş sendikasının aynı rakamlara 13 günlük gecikmeyle 12 Haziran'da imza atmasıydı. Bir süredir metal sektöründe Türk-Metal'in işbirlikçi tutumu tabanda Birleşik Metal'e doğru bir teveccüh yaratmış ve başta Bosch ve Renault gibi fabrikalar olmak üzere zaman zaman ciddi çatışmalara dönüşen bir mücadele başlamıştı. Elbette ki birbirini yerden yere vuran iki sendikanın 13 gün arayla aynı sözleşmeye

imza atması işçiler tarafından haklı olarak sorgulanmaktadır.

Bu noktada berrak olmak gereklidir. Aynı sözleşmeye imza atmış olmaları Türk-Metal ile Birleşik Metal arasında fark olmadığı anlamına gelmez. MESS ile ticari ortaklıkları bulunan klasik bir sarı sendika görünümündeki Türk Metal'in bu sözleşme dönemindeki atak görüntüsünün tek sebebi başta Bosch işçileri olmak üzere tabandan gördüğü baskıdır. Birleşik Metal burada ileri itici bir rol oynamıştır. Tüm sendikal çatışmalara rağmen Birleşik Metal'in Türk-Metal'e yaptığı ortak grev çağırısı bu sendikanın sınıfın birliği yönünde attığı doğru bir adımdır.

Bu adım özellikle, birlik sağlandığında MESS'i yenilgiye uğratmak, Türk-Metal tarafından reddedildiğinde ise sarı sendikayı teşhir etmek olanağı sağladığı için doğrudur. Ancak Türk-Metal ortak mücadeleyi reddedip sözleşmeyi imzaladıktan sonra aynı sözleşmeye imza atmak Birleşik Metal'in bu doğru adımını boşa düşürmüştür.

çileri grev hazırlamak için ne yapıldı?

Elbette ki bir sendika grev günü geldiğinde işçinin eğilimlerini, greve hazır olup olmadığını, grevi sürdürme olanaklarını gözlemleyecek ve değerlendirecektir. Başarısız olacağı öngörülen bir greve çıkmak yerine sözleşmeyi imzalamak tek başına yanlış olarak değerlendirilemez. Grev kararı alırsa, sonra başarısız olursa biz kararı aldık işçiler uymadı demek sınıf sendika-

cılığı değil, en eski bürokratik sendikacılık manevrasasıdır.

Ancak burada esas sorulması gereken soru şudur: Grev günü geldiğinde işçiyi greve hazır hale getirmek, grev için olanakları seferber etmek açısından neler yapılmıştır? Çorlu'daki Daiyang SK grevine, yaklaşan MESS toplu sözleşmelerine işaret edilerek daha büyük bir mücadeleye hazırlanmak amacıyla yeterince ağırlık verilmediğini biliyoruz. O zaman da, kazanılacak her mücadelenin, olanakları tüketse de yeni mücadeleleri güçlendireceğini ve yeni olanaklar yaratacağını vurgulamıştık.

Türkiye toplumsal mücadeleler tarihine şimdiden geçen bir halk isyanının başlangıcında bu isyan işçi sınıfıyla buluşmaya ekmek su kadar ihtiyaç duyuyorken Türk-Metal'in apar topar sözleşme imzalaması anlaşılır, ama her fırsatta biz ücret sendikacılığı yapmıyoruz diyen, demokrasi mücadelesinden dem vuran DİSK'in bu isyanın ortasında Gezi Parkı'na 11 Haziran'da yapılan polis saldırısının hemen ertesi gününde aynı sözleşmeye imza atması kabul edilemez. Yükselen halk isyanı olası bir metal grevinin etrafını doldurarak başarıya taşıyabilir metal sektöründe önü alınmaz bir kalkışma başlayabilir ama daha da önemlisi Taksim'den ve tüm Türkiye'den yükselen özgürlük talebi toplu sözleşme rejimi tamamen baskı altına alınan işçi sınıfının talepleriyle buluşabilirdi. Bu açıdan bakıldığında tatminkâr olmayan sadece zam oranı değil, metal işçileri tarih yazıyor diyen bir sendikanın gerçekten halkın tarih yazdığı bir aşamada masaya yumruğunu vurmamasıdır.

Yılmaz Tan

Gezi'de patlayan "balon"

Başbakan Erdoğan Gezi eylemleri sonrasında yaptığı bir konuşmada şöyle diyor: "Kim kazandı? Faiz lobisi, rant lobisi. Kim kaybetti? Türkiye ekonomisi, Türkiye'nin imajını, uluslararası gücünü gölgelediler." Yıllardır Türk medyasında cilalanan bu imajı besleyen bir başka görüşü de burjuva medyasının tanınmış yazarlarından Gungör Uras bir köşe yazısında (*Milliyet*, 23.6.2013) şöyle dile getiriyor: "büyüme dersene fena değil, insanların çoğunun işi var, aç açta kalan yok gibi, yollar, köprüler, tüneller yapıyor. TOKİ dağa taşta bina diyor. Bu insanlar daha başka ne istiyor, neden çıkıyor sokaklara?"

Gezi Parkı'ndan başlayarak bütün ülkeye yayılan isyan dalgasının önemli sonuçlarından biri de AKP hükümetinin ekonomide başarı öyküsü sayesinde ortaya çıktığı ileri sürülen "güçlü Türkiye" imajının tuzla buz olması, adeta fazla şişirilen balonun patlamasıdır. Türkiye "markasının" Ortadoğu'da bir bölge gücü olarak pazarlanmasına dayalı bu imajın en önemli hedeflerinden biri ekonominin yapısal sorunu olan cari açığı kapatmak için kredi verecek uluslararası finans çevrelerinin güvenini kazanmaktır. Ne demişti Erdoğan yıllar evvel yabancı sermaye düşmanlığı yapanlara yüklenirken: "Ülkeme yatırımı temin eden dünyanın tüm girişimcileriyle görüşürüm. Çünkü ben ülkemi adeta pazarlamakla mükellefim" (*Milliyet*, 16.10.2005).

Gelgelelim bu bir imajdı, gerçek ise bambaşka. Türkiye kapitalizminin yapısal sorunları yıllardır çözülmeden duruyordu. Gezi eylemleri öncesinde dahi Türkiye uzunca bir süredir yükselen ülkeler arasında en borçlu ve en riskli ülke konumundaydı. Cari açık yıllardır kapatılmadığı gibi, son yıllarda dünyada en yüksek cari açığa sahip ülkelerden biri Türkiye idi. Bir yandan IMF borcu sıfırlandı diye övünülürken, öte yandan son 10 yılda Türkiye'nin uluslararası yatırımcılara olan toplam dış borcu 3 kat artmıştı; değişen sadece alacaklıydı.

Kaldı ki bu "başarı öyküsü" nün öbür yüzünde "siyasal istikrar" sağlamak üzere aşırı sömürüyü güvence altına alma hedefi güden ekonomi politikaları yer almaktaydı. Bu emeğe saldırı stratejisinin sonuçları itibarıyla derin bir sosyal tahribata yol açmış olduğuna dair çeşitli kanıtlara bu köşede sıkça yer veriyoruz. En güncel olan bazılarını özetleyelim: OECD'nin yakında yayınlanan bir raporuna göre Türkiye örgüte üye ülkeler arasında gelir adaletsizliğinde Meksika'dan sonra en adaletsiz ülke konumunda. Türkiye gençler arasında işsizlik yönünden de önde gelen ülkeler arasında. Her beş gençten biri işsiz. Türkiye'nin yoksul sayısı 2013 itibarıyla 11,5 milyona yükselmiş durumda. OECD'nin 2013 yılı "Daha İyi Yaşam Endeksi" adlı raporuna göre Türkiye 36 ülkeyi kapsayan listenin en altında yer alıyor. Takibe alınan toplam tüketici kredisi tutarı son 8 yılda 9 kat artmış. İşte imajın örttüğü oldukça kırılabilir ve aşırı ısınmış bu ekonomik ortamdır ki, halkın "aşırı ısınmasına", patlamaya hazır hale gelmiş olmasına zemin hazırlamıştır. İnsanlar "sopayla ekonomi yönetimine", azınlığın kâr mantığının çoğunluğun toplumsal ihtiyaçlarına galebe çalmasına isyan etmiş, bunun için sokağa çıkmışlardır.

10 yıllık iktidarında daha önce yapılmamış düzeyde özelleştirmelerle kamu mülkiyetini ister Batıcı ister İslamcı olsun sermayeye talan ettir, dünya ortalamasının çok üstünde faiz vererek yerli ve yabancı sermayeye aşırı kâr olanağı sun, kentsel dönüşüm adı altında yoksul konutlarına sermayenin el koymasını teşvik et, özetle toplumsal kaynakların toplumdaki ağırlığı yüzde 1 olan burjuvazi için sonuna kadar kullandırıldığı bir yağma döneminin başbakanı ol, sonra kalkıp "azınlığın çoğunluğa tahakkümüne izin veremeyeceğiz" de. Gezi Parkı'ndan tüm ülkeye yayılan isyan bu balonu da patlatmıştır.

Taner Yelkenci anıldı, devlet ve hukuk tartışıldı

20 Mayıs günü, yani Türkiye tarihinin gördüğü en büyük halk hareketlerinden biri patlak vermeden sadece 10 gün önce, Taner Yelkenci ani ve beklenmeyen bir kalp kriziyle hayata veda etti. Taner'i hayatının en verimli çağında yitirdik. Son yıllarda devlet ve hukuk üzerine sağlam bir Marksist zeminde üst üste çok değerli yazılar yazıyordu. Kampfplatz (yani Almanca "Cenk Meydanı", doğrudan sınıf mücadelesine bir gönderme) adını taşıyan bir felsefe dergisini kısa sürede üç sayıyı yayına hazırlayacak kadar sırtlanıyordu. Bir de derleme kitap yayınlıyordu: *Marksist Devlet ve Hukuk Teorisi* idi başlığı. Bütün bunlar, birkaç yıldır İzmit'te diğer Marksist arkadaşlarıyla birlikte sürdürmekte olduğu Kocaeli Kültür Kolektifi çalışmasının üzerine ekleniyordu. Çalışmalarının gerisi de gelecekti, en yakın dostları söylüyor. Ama doğa onu aramızdan aldı.

22-23 Haziran günlerinde, İzmit'te, KMO Taş Binası'nda, Taner'in adına ve anısına bir sempozyum düzenlendi.

"Devlet ve Hukuk Teorisi Sempozyumu" başlığını taşıyan toplantının düzenleyicileri, Kocaeli Kültür Kolektifi ve Kampfplatz'ın yanı sıra, elbette üyesi olduğu Eğitim-Sen'in Kocaeli Şubesi idi. Bu sempozyumda İsmail Beşikçi'den Ferda Koç'a, Ahmet Tonak'tan Onur Karahaoğulları'na, Mustafa Kemal Coşkun'dan Ali Murat Özdemir'e birçok akademisyen ve aydın çeşitli konularda konuştular. Ama en güzel genç kuşağın, doktorasını henüz almış aydınların, akademik çalışmalarının tazeliğinin havasını sempozyuma taşıması idi. Bugün hayatta olsa "orta kuşak" olarak anılabilecek olan Taner'in emeğinin boşa gitmemiş olduğunu başka hiçbir şey daha güzel gösteremezdi. Bir de hınca hınç dolu salonun ağır bilimsel bildirileri çıkarmadan dikkatle dinlemesi elbette. Taner'in ne çok seveni varmış!

Yoldaşımız Sungur Savran da sempozyumun ilk gününde konuşmacı idi ve konuşmasının ilk yarısında Taner'in Marksizminin ve yazarlığının kimi özelliklerinden söz ettikten sonra ikinci ya-

rısında içinden geçmekte olduğumuz büyük halk isyanının Taner'in devlet teorisinde söylediklerini bütünüyle doğruladığına işaret etti, isyanın karakterini, sınırlarını ve dinamiklerini anlatarak devam etti, örgütlenme ihtiyacını vurgulayarak bitirdi.

Taner, son yıllarda Devrimci İşçi Partisi ile bir yakınlaşma içinde idi. Geçtiğimiz yaz kampımıza gelme niyeti son anda bir gelişme dolayısıyla olanaksız hale gelmişti. Onun en azından "müsademe-i efkâr" (fikirler çarpışması) alanında devrime vereceği büyük katkıyı doğa engelledi. Anısı en çok genç aydınlarla yol gösterecektir!

1968'den '98'e Trajedi'den Komediye

Nail Satlıgan

1968'in üzerinden otuz yıl geçti. 1968 o günlerin solu ve yeni yeni radikalleşen gençleri için çok önemli bir yıldır; bugün, çoğu o tarihte henüz dünyaya gelmemiş genç isyancıları için efsanevi bir yıldır.

1968'in gençleri, devlete ve düzene karşı çıkarırken kendilerini yaman bir "kuşaklar arası çatışma"nın da içinde bulmuşlardı. Onların, İkinci Dünya Savaşı sonrası hızlı büyüme dönemi ve "soğuk savaş"ın bütünleştirici etkisine fazlasıyla maruz kalmış ana babaları arasında çocukların davasına yakınlık duyanlar pek azdı. Günümüzün genç kuşağı, devlet ve düzen güçlerinin zulmü açısından değilse bile hiç değilse bu bakımdan daha talihli sayılabilir. Ne de olsa onların ana babaları arasında, kendileri '68'in bir parçası olmuş, o dönemde radikalleşmiş, ideallerini ve umutlarını o günden beri canlı tutmuş olanlar vardır. '60'ların ikinci yarısı bir siyasal uyanma, baş kaldırma, düşünsel yenilenme, gençliğin radikalleşmesi dönemi oldu. Ama 1968, özellikle önemli bir yıl olarak sivrilir.

'68 denince, ilk akla gelen, mayıs-haziran aylarında Fransa'da patlak veren devrimci alt-üst oluşturma. Ama '68 aynı zamanda, Vietnam'da Tet Taarruzu'nun, Mexico'lu öğrencilerin kütleli ayaklanmalarının, Çekoslovakya'da Prag Baharı'nın ve dünyanın her tarafında daha pek çok isyanın yaşandığı yıldır.

1968'in başındaki Tet Taarruzu, Washington'un, savaş makinesinin üstün çıkabileceğine olan güvenine müthiş bir darbe indirdi. Yarım milyon ABD askeri, sonunda Vietnamlı özgürlük savaşçıları kentlerden uzaklaştırdı. Ama bunun bedeli ağır oldu.

Taarruz, kukla rejimin her türlü halk desteğinden yoksun olduğunu gösterdi; ABD yönetici sınıfının belirleyici kesimlerinin iradesini kırdı ve dünyanın her tarafında ABD'nin kirli savaşına karşı çıkanlara esin kaynağı oldu.

1968 Türkiye'de de çok önemli bir yıl

oldu. Fabrika, toprak ve üniversite işgalleri, 1968 yılına damgasını vurdu. Antiemperyalist mücadelede büyük bir yükseliş görüldü. Amerikan 6. filosunun İstanbul'a gelişi, Amerikalı askerlerin Dolmabahçe'de "denize dökülmelerine" varan protestolarla karşılandı. Öğrenci gençlik, Vedat Demircioğlu'nun şahsında devrimci mücadelesinin ilk şehidini verdi. Ankara ve İstanbul'da üniversite ve yüksekokullar, İstanbul'da Derby Lastik Fabrikası işgal edildi. Hem sonradan Dev-geçen adını alacak olan Fikir Kulüpleri hem de DİSK bu mücadeleler içinde küleselleşti.

1968'in Türkiye'deki seyriyle ilgili değerlendirmelerde çoğu kez savsaklanan çok önemli bir gelişmeyi de unutmamak gerekiyor. 1967 Kasımında yapılan "Doğu mitingleri" takvim açısından olmasa da toplumsal siyasal bakımdan 1968'in parçasıdır. Kürt ulusal uyanışının başlamasında önemli bir rol oynayan bu mitingleri, o sırada Türkiye sosyalist hareketinin bütününü kapsayan Türkiye İşçi Partisi düzenlemişti.

'60'lı yıllarda Türkiye'de ve bütün dünyada gençliğin radikalleşmesi, geçmişten kalma bütün geleneklere ve muhafazakarlığa karşı bir baş kaldırmaydı; dogmacı olmayan, yeni ve özgürlükçü bir solun oluşumuna yöneliyordu. Cinsellik, giyim kuşam, müzik ve siyaset üzerindeki eski köstekleri kaldırıp atan siyasal ve kültürel bir baş kaldırmaydı.

Toplumsal ve kültürel törelerde meydana gelen değişimlerin birçoğu, bugün doğal görünebilir. Ama o dönemin koşullarında bunlar, kadınlar, ırkçılık, Üçüncü Dünya, çevre ve cinsel siyaset gibi konularda geniş kitlelerin bakış açılarını kökünden değiştiren büyük bir dönüm noktası oluşturuyordu.

Bu sorunları gündeme getirmek için benimsenen yöntemler de radikaldi-protestolar, gösteriler, kitle eylemi, "doğrudan eylem", bireylerin ve grupların gerçekleştirdiği kahramanca eylemler gibi. "Dünyayı değiştirme"nin mümkün olduğu duygusu her yerde gelişip güçleniyordu.

1968 o günlerden bu yana, hiç bitmeyen bir ideolojik kavga'nın konusu oldu. Kapitalist egemenler ve paralı yarıdakçılar, 60'lardaki radikalleşmeyi yüzeysel öğelerine indirgemeye çalıştılar. Üslubu, yüzeysel ve simgesel olan, özün, siyasal isyanın, karşısına çıkarmaya kalktılar. Türkiye'de buna, geçen yılın 28 Şubatından başlayarak bir de Realpolitik unsuru eklendi. Egemen sınıfların "batacılı-laik" kanadı, "İslamcı-doğucu" kanadıyla olan kapışmasına, 1968'in mirasını alet etmeye çalışıyor. Şu günlerde devam eden Samsun-Ankara yürüyüşü bunun en taze örneği.

Türkiye'de 1968'in başkahrmanı Deniz Geçmiş idi. Deniz, 1968'in Kasım ayında Samsun ile Ankara arasında yapılan "Mustafa Kemal yürüyüşü"ne katıldı. O dönemde 68'lilerin saflarında, Kemalizm ile Marksizm arasında yalnız siyasal düzlemde değil, ideolojik düzlemde de bir "Çin Seddi" bulunmadığı anlayışı egemendi. Deniz'in de o günlerde bu görüşü paylaşması kadar doğal bir şey olamaz. Esasen o sırada sosyalistlerin çoğunluğu ile birkaç yıl sonra 8 Mart girişimini tezgahlayacak olan kadrolar arasında "ittifak benzeri" bir ilişki vardı. Ama Deniz'in teorik ve pratik gelişimi o noktada durmadı. "Mustafa Kemal yürüyüşü"nü eminence grise'leri, üç yıl sonra kalkıştıkları, Türk ordusunun, Muhsin Baturların, Faruk Gürlerlerin başını çektikleri bir hizbi eliyle tezgahlayacakları "ilerici" bir darbe yoluyla, "milli demokratik devrim"i "kemale erdirmeye" tertibini yüzlerine gözlerine bulaştırırlarken Deniz, aynı ordunun mahkemeleri karşısına bir başka "ordu"nun lideri olarak çıkacaktı. Deniz'in o günlerde kestirdiği gibi resmi ordu, bu alternatif ordu kurma girişimini affetmedi. Onu, başka askeri mahkemelelerin kararlarıyla çelişmeyi, çeliştiği mahkemele-

Nail Satlıgan gazetemizin "onur yazarı" olmaya bu sayıda da devam ediyor. 28 Nisan'da yitirdiğimiz yoldaşımız, maalesef Türkiye tarihinin çok özel bir anı olan halk isyanını yaşayamadı. Bu sayfada yayınlamakta olduğumuz 1968 konulu yazısı bugünkü olaylarla ilginç benzerlikleri olan bir döneme ışık tutuyor. Nail yoldaşımızın Deniz Gezmiş'i ve arkadaşlarını Kemalist diye sunmak isteyenlere sert biçimde karşı çıktığı bu yazı, 1968 ile günümüz arasında karşılaştırma yapmak açısından yararlı olabilir aynı zamanda.

meleri lağvetmeyi göze alarak arkadaşları Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan ile birlikte darağacına yolladı. Deniz'in idam sehpasında haykırdıkları arasında şu sözler de vardı: "Yaşasın Marksizm-Leninizm. Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği."

Aradan 30 yıl geçtikten sonra, '68'i ve Deniz ile arkadaşlarını Samsun-Ankara yürüyüşünün bir "ikinci basım"ıyla anmak isteyenler, bir "büyük ustanın" şu uyarısından hiç nasiplenmemişler demektir: "Hegel, bir yerde şöyle bir gözlemde bulunur: bütün tarihsel olaylar ve kişiler, hemen hemen iki kez yinelenir. Hegel eklemeyi unutmuş: birinci kez trajedi olarak, ikinci kez komedi olarak." (Karl Marx, "Louis Bonaparte'in 18 Brumaire'i")

1968'de orduyla "devrimci güç birliği" perspektifini gözetken Deniz'in hayatına dört yıl sonra aynı ordunun bir mahkemesince son verilmesi bir trajedi -ama şaire "Sana acıyorsam anam avradım olsun" dedi bir trajedi- olabilir.

Otuz yıl sonra özelleştirmeci, özel savaşçı, "yeni ortacı" Tony Blairci CHP'lilerle kol kola Samsun-Ankara yürüyüşü düzenlemek ise olsa olsa en pestenkerani cinsinden bir farstır.

Aklıma gelmişken sorayım: Deniz ve arkadaşlarının idamlarını onaylayan yasanın kaldırılması için Meclise dilekçe vermeyi akıl etmişsiniz. Peki, o yasanın onayladığı askeri mahkeme kararını "tashi" ettirmek için Genelkurmay'a dilekçe vermeyi de düşünüyor musunuz?

Devrimci Marksizmin son sayısı kitapçılarda

Devrimci Marksizm Teorik-Politik Dergi, Çift Sayı No: 17/18, Kış/İlkbahar 2013, 240 sayfa, Fiyatı: 15 TL Bulduğunuz şehirde Devrimci Marksizm dergisine ulaşamıyorsanız, devrimcimarksizmdergi@gmail.com adresine e-posta yollayarak derginin adresinize gönderilmesi talebinde bulunabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

- Sait Almış / Mehmet İnanç Turan, **TKP'nin burjuvaziyle işbirliği politikası üzerine**
Burak Gürel, **Türkiye'de kırdı sınıf mücadelelerinin tarihsel gelişimi - II**
Sungur Savran, **Arap devriminin sorunları**
- Kitap eleştirileri**
Osman Tiftikçi, **Erdoğan Aydın'ın son kitabı ve tarihe sınıfsız bakış üzerine**
Arif Haliloğlu, **"Social Democrat" Register 2011**
Sait Almış, **Ütopik sosyalizmi aşmış Marksizm**
Mehmet İnanç Turan, **Sosyalizmin yenilgisi mi?**
- Arsiv**
Sungur Savran, **Chávez'in mirası**
Selim Karlı, **Chávez'in gizemli devrimi ve proleter devrimi**

Önce havalimanında, sonra Taksim meydanında direnin, grevin, isyanın nöbetçisi oldular!

THY grevcilerine, 305'e ve Hava-İş'e omuz verelim!

THY grevi bir buçuk ayını doldurdu ve devam ediyor. Ancak başından beri THY grevi herhangi bir grev değil. THY grevi olağanüstü hal koşullarında başlamış, grev gözcülerinin faaliyet yapması polis marifetiyle engellenmiş, grev çadırı bile kurdurulmamış, THY yönetimi ise fütursuzca yasaları çiğneyerek grev kırıcılığı yapmaktan geri durmamıştır. Bu zor koşullarda THY grevi istenen katılımı gerçekleştirilmemiş ve yine istenen etkiye ulaşamamıştır. Bu durum doğal olarak tartışmaları ve sorunları gündeme getirmiştir.

Grev kırıcılık belgeleri

Normal bir grevde işçilerin katılımının ne kadar olduğu, işyerinde faaliyetin ne kadar aksadığı gibi sorular grevin başarısı için temel ölçütlerken, bu kriterler şu anda THY grevi için uygulanamaz. Uçuşlar aksamadı diyen birisinin öncelikle THY tarafından hukuk dışı biçimde grevci işçiler yerine çalıştırılan grev kırıcıları sorgulaması gerekir. Şu ana kadar bu sorgulama vicdani, sendikal ve siyasi bir gerekliliktir. 25 Haziran itibarıyla THY'nin grev kırıcılığı mahkeme bilirkişi raporuyla tek tek tespit edildikten sonra bu sorgulama hukuki bir zorunluluk haline gelmiştir. Her kim bu koşullarda grev kırıcılığını değil de grevin başarısını sorguluyorsa mevcut koşullarda

grev kırıcılığı yapıyor demektir.

THY grevi normal bir grev değildir. Hava-İş sadece THY A.O. ile mücadele etmemektedir, doğrudan AKP hükümeti ile karşı karşıya gelmiştir. Hava-İş sendikasının pek çok eksiği ve yanlışları vardır. Mücadele eden işçiler, grevciler ve direnişçiler tüm bu sorunları çözecek tek mercidir. Ne var ki işçinin karşısındaki sınıf düşmanına karşı mücadeleyi bırakıp sendikayı eleştirenler, sınıf savaşı alanında, yol yakınken işe dönün diyenler kendilerine ne ad takarlarsa takınsınlar, hak ettikleri adla anılacaklardır: "grev kırıcılar"! İşçilerin başına gelen musibetlerin esas sorumlusu olan AKP hükümeti önce grev yasaklayarak sonra grev alanını polisle işgal ederek, polis ablukası altında grev kırıcılığı yaparak son olarak THY Teknik'i bir kez daha taşımacılık işkolundan çıkarmaya çalışarak, yalanla, iftirayla THY işçisinin ve Hava-İş'in üstüne çullanmıştır. Dikkat ediniz! THY işçisinin üstüne çullanan güc Taksim'de başlayan halk isyanını aynı yöntemlerle ezmeye çalışan, dört insanımızı katledip onlarca insanımızın gözünü çıkarıp, binlerce insanı yaralayan güçtür.

Grev hakkını savunmak için Hava-İş'e omuz vermek!

THY grevi normal bir grev değil-

dir. Grevin konusu toplu sözleşmeyi de aşmıştır. THY yönetimi ve hükümet Hava-İş'i bitirmek istemektedir. İşkollarıyla oynayarak alternatif yandaş sendikalar getirerek bu stratejik işkolunu dikensiz gül bahçesine dönüştürmek istemektedirler. Hava-İş grevi sürdürdüğü bu planlarında saldırganlaşacakları ortadadır. Bugün Hava-İş'i savunmak grev hakkını savunmaktır. Kimse hiçbir sendikacıyı sevmek ya da onaylamak zorunda değildir. Ama sınıf mücadelesi alanında işçiler örgütleriyle birlikte sınıf düşmanlarıyla karşı karşıya gelmişken üçüncü bir yol yoktur. Grevin yanında olmayan, grevi zayıflatacak tutum ve davranış içerisinde olanlar THY yönetimi ve işçi düşmanı AKP hükümetinin değirmenine su taşımaktadır.

Bugün sadece işçiler için değil özgürlük için ayağa kalkan geniş halk kesimleri için de THY grevi mutlaka savunulması gerek bir mezdirdir. Önce dış hatların sonra İstanbul meydanlarının direniş nöbetçileri olan 305, halk isyanının da gönüllü nöbetçileri olmaktan geri durmamışlardır. THY grevi halk isyanını işçi sınıfıyla buluşturacak kapılardan biridir. Bu kapının kapanmasına izin vermeyelim. THY grevine ve Hava-İş'e omuz verelim!

Şiar Rişvanoğlu

Aleviler dikkat! Devlet "Alevi açılımı" yapıyor!

Erdoğan'ın her fırsatta andığı (esasen katlettiği!) malûm şarkının nakarat kısmı şöyledir: "Beraber yürüdük biz bu yollarda". Zaten kendisi genellikle yoksul kitleleri aldatmak için onlara hitaben, onları kastederek tekrarlar bu kısmı, ama biz gerçekten kimlerle "beraber yürüdük"lerini bir hatırlayalım isterseniz. İşçi düşmanı patronlarla, karşı devrimcilerle, anti-komünistlerle, ABD'yle ve emperyalistlerle, İsrail'le ve Siyonistlerle, Kürt düşmanlarıyla, ırkçılarla/faşistlerle, Suudi-Katar sermayesiyle, Pensilvanya müftüsüyle ve cümle gericilerle...Liste uzayıp gider ama bir tanesi daha var ki en az diğerleri kadar önemlidir: Türk-İslam Sentezcileriyle. Evet, Erdoğan ve AKP, burjuvazinin ve onun devleti T.C.'nin vazgeçemediği resmi tezi Türk-İslam Sentezi ile başından beri beraber yürümektedir. Erdoğan/AKP ve onların öncülleri olan hocası Erbakan ve şürekâsı. O yüzden başından beri burjuva devletin ve son olarak 12 Eylül rejiminin sadece işçi, Ermeni, Kürt (Bu arada Rum, Yahudi ve her türlü farklı ulus) düşmanı değil, aynı zamanda **Alevi düşmanı** çizgisinin şu anda en kararlı ve tutarlı mirasçısı onlardır. O yüzden bütün Alevilere meydan okurcasına 3. köprü için "Yavuz Sultan Selim" ismini düşünebilmektedirler. O yüzden Erdoğan Türkiye tarihinin en büyük katliamlarından - Redhack sağ olsun, kendilerinin de ihmallerinin bulunduğu kanıtlanmış olan - Reyhanlı katliamında utanmadan "53 Sünni vatandaşımız şehit oldu" diyebilmiştir. O yüzden, henüz geçen sene varlığı dahi Alevileri yok saymak ve laikliğin ihlali anlamına gelen Diyanet İşleri Başkanlığı'na "televizyon ve radyo açabilme, internet sitelerini denetleyip kapattırabilme, basılı yayımları toplatabilme" gibi sınırsız yetkiler vermiştir. O yüzden Erdoğan, belediye başkanı iken yıkmaya kalkıştığı, ama tepkilerden dolayı vazgeçtiği Karacaahmet cemevi için "ucube", "cümbüş evi" diyebilmiştir. O yüzden 2011 Çorum mitinginde Alevilerin katli için verdiği fetvalarla meşhur şeyhülislam Ebusuud için övgüler düzebilmiştir. O yüzden Dersim'de Alevilerin kutsal saydığı Gola Çetü Parkı'nı "mahkeme kararıyla" yıkabilmektedirler.

Ve nihayet o yüzden ABD emperyalizminin Büyük Ortadoğu Projesi'nin "eşbaşkanı" Erdoğan Şiilere/Alevilere karşı saldırı planlarında Vahhabi savaşı rolüne soyunabilmekte, mezhep savaşı kışkırtıcılığının, psikolojik savaşın her yöntemini deneyebilmekte, El Faruk, El Nusret gibi tecavüzcü, katliamcı, ırkçı tarikat çetelerine her türlü yardımcı yapabilmektedir. O yüzden, çok kimlikli/dilli/inançlı yapısıyla dünyanın nadir yerlerinden Hatay'ı, Sünni kitlelerle doldurup, oranın demografik yapısını değiştirmek, kültürünü yozlaştırmak için çeşitli operasyonlar yapabilmektedir. Geçerken hatırlatalım; Gezi Parkı eylemlerinde polisin ilk kurbanını (Abdullah Cömert) Hatay'dan seçmesi bile manidardır.

İşte bu ikiyüzlü utanmazlar ne tesadüf seçime 10 ay kala, yeni bir "Alevi Açılımı" yapacakmış! Neymiş efendim bu açılım: Hacı Bektaş-ı Veli ve Pir Sultan adında üniversite kurulacakmış, İnanç ve Kültür Vakıfları yasası hazırlanacak, cemevleri bu vakıflara bağlı olarak inanç ve kültür merkezi olarak hizmet verecekmiş, devlet bütçesinden cemevlerine yardım yapılacakmış, belediyeler cemevleri için ücretsiz arsa tahsis edecekmiş. Bu arada bu "açılımı" Pensilvanya müftüsü ile Alevi haini İzzetin Doğan destekliyormuş. Miş miş de muş muş!

"Kürt Açılımı" ile binlerce Kürdü hapse tıkan zihniyetin, bu kez Alevileri "avlama" girişimine en güzel cevap Gezi Serhıldanlarına başından beri en ciddi katılmaları yapan Hatay'dan, İstanbul'da Gazi Mahallesi'nden. Adana'da (Akkapı/Mıdık/Havuzlubahçe), Tarsus'ta ve Mersin'de Nusayrilerin (Arap-Aleviler) çoğunlukta olduğu mahallelerden ve Kürdistan'da hemen hemen tek sistematik ve kitlesel katılımın olduğu Dersim'den, Kürt, Arap ya da Türk, bütün Alevi dostlarımızca, yoldaşlarımızca çoktan verilmiştir. "Mesajı" almasını bilene!

75. yıl yaz kampı:

"Halk isyanından proleter devrime!"

Devrimci İşçi Partisi, dünya sosyalist devriminin partisi IV. Enternasyonal'in 75. kuruluş yılına ithaf ettiği yaz kampının siyasal başlığını "Halk isyanından proleter devrime" olarak belirledi. 75. Yıl Yaz Kampı, devrimci bir havzaya dönüşen Akdeniz'in Ege kıyılarında gerçekleşecek olan kampta Akdeniz'in güneyinden ve kuzeyinden genç ve daha az genç devrimcilerin yanı sıra bizlerle eş zamanlı olarak ayağa kalkan Brezilya'dan da isyancıları buluşturmayı hedefliyor.

28 Ağustos-1 Eylül tarihleri arasında Çanakkale'ye bağlı Küçükköy'de İkiizler Otel'de gerçekleştirilecek olan yaz kampında çok çeşitli sosyal, kültürel ve siyasi etkinlikler organize edilecek ve daha önceki senelerde olduğu gibi okuma ve eğitim çalışmalarıyla

hazırlık yapılacak. Daha önceki yaz kamplarında önce Lenin'in, geçtiğimiz yıl da Trotskiy'in eserleri incelenmiş ve tartışılmıştı. Bu sene halk isyanının içinden geçerek yaz kampına gidecek olan devrimci işçiler, gençler ve isyanın çapulcuları, Marksist klasiklerde isyan, ayaklanma, devrim, kendiliğindenlik ve örgütlenme başlıklarının işlendiği çalışmalarını inceleyerek yaz kampına hazırlanacaklar.

Diyalektik materyalizmin "önce eylem vardı" düsturu ile boylu boyunca isyana katılanlar ve barikatlarda mücadele edenler olarak biz, Lenin'in "devrimci teori olmadan

devrimci hareket" olmaz şiarına uygun olarak teorik çalışmaları ve eğitimi de ihmal etmiyoruz. Çünkü şunun bilincindeyiz ki halk isyanını dünya sosyalist devriminin bir parçası olan proleter bir devrime çevirmek, devrimci Marksizmle donanmış ulusal ve uluslararası düzeyde örgütlenmiş Leninist partileri inşa ederek mümkün olacaktır.

Halk isyanı yolumu arıyor!

31 Mayıs'ta İstanbul baş kaldırdı. 1 Haziran'da ilk zaferini elde etmişti bile. Taksim Komünü bu sayede kuruldu. Sonra başka kentlerde kâh sokak savaşları, kâh özgürleştirilmiş meydanlar. Türkiye iki hafta boyunca dev bir halk isyanı yaşadı.

15 Haziran'da düzenin silahlı güçleri halkı gaza boğarak, suyla yakarak Taksim'i yeniden zapt etti. Bütün Türkiye ayağa kalktı. Ama meydan savaşlarını şimdilik düzen güçleri kazandı. Peki, isyan bitti mi?

Kolay mı? Koskoca bir halk isyana kalkışınca mücadelenin bütün kaynaklarından yaratıcılık fıskırıyor. Halk sokak savaşında bir muharebe yitirdi, ama siyasi alanda yepyeni yöntemler buldu. Madem henüz gazlarına ve yakan sularına yanıt verecek kadar güçlü değiliz, dedi, yeniden ve daha alt düzeyden başlayalım. Bize dokunamayacakları eylemlerle ortaya koyalım protestomuzu, dedi, "duran adam"ı

ve "duran kadın"ı yarattı.

Bizi dağıttılar, evimize gitmeyelim, atomlaşmayalım, dedi, "parklar hareketi"ni yarattı. Abbasağa'dan başladı, Yoğurtçu'ya sıçradı, giderek İstanbul'un parklarının hepsi Gezi olmaya başladı. Sonra sıraya öteki kentler girdi.

"Duran adam" eylemleri daha iyi sıçramak için, yeniden "yürüyen" ve "haykıran" adam olmak için güç kazanmaktadır. Her zaman her yerde ilerici bir yöntem olarak savunulamaz, ama bugün yeniden bir başlangıç oluşturabilir. Selamlıyoruz. "Parklar hareketi" kitleyi birleştirip örgütüyor, geleceğe hazırlıyor. Bu hareketin de kendisini savunmak zorunda kalacağı günler gelebilir. Ama bugün bizi ileriye taşıyor. Selamlıyoruz.

Parklar hareketi bütün Türkiye'ye yayılmalıdır. Önce İstanbul'da, sonra Türkiye çapında bir koordinasyon oluşturmalıdır. Hareketin kaderi Gezi'de olduğu gibi

isyan öncesinden gelen bir temsilciler heyetine verilemez. Yeni "temsil heyeti", isyancıların kendi belirledikleri temsilcilerden oluşmalıdır.

Temsil heyeti, en az üç talebi önüne koymalıdır. Taksim'in tahribinin derhal durdurulması, polis gaddarlığının sona ermesi için bir talepler dizisi ve gözaltında ve tutuklu olan herkesin salıverilmesi. Polis gaddarlığına karşı talepler listesi uzundur, ama en önemlisi, son dönemin vahşetinin siyasi sorumlular da dâhil bütün sorumluların görevden alınması, yargılanması ve cezalandırılmasıdır. Polis bir daha böyle davranmamalıdır!

Parklar hareketi, partileşmekten kesinlikle uzak durmalıdır. Bizi birbirimize bağlayan şeylere sıkı sıkıya yapışalım. Ayırca şeyleri gündeme getirmeyelim. Parti bütün meselelerde taraf olmak demektir. Daha yeni tanışmış kitleler birlikte her me-selede aynı tavrı alamaz.

Parklar hareketi, parlamentarist taktiklerin sözde gerçekçiliğini ciddiye almamalıdır. Seçim daha sonrasının işidir. Önce isyanı kazanımlarla taçlandırmalıyız. Bakın, hükümet isyanı bitiremedi, hâlâ düştüğümüz yerden doğruluyoruz. İsyani seçim hesaplarına dalıp kendi ellerimizle bitirmeyelim.

Bütün bunların ötesinde, "çapulcular" yüzünü artık emekçiye dönmelidir. Bu ülkeyi alın teri, göz nuru, beyin gücü kurtaracaktır. Halk isyanı, büyük çağlayanına sınıf mücadelesini de katmalıdır. İşte o zaman, ancak o zaman, hepimizi ezen ve sömüren bu düzeni gerçekten değiştirebiliriz.

Haydi çapulcular! Sesimiz sanayinin, tarımın, ulaştırmanın, hizmetlerin çilekçilerinin sesine karışsın! Tayyip Erdoğan yüzde 50'yi cepte keklik sayıyor. Oysa biz yüzde 99'uz! Kanıtlayalım!

Türkiye'nin bütün çapulcuları!

"Ayak takımı"yla birleşin!

Başörtülü ya da muhafazakâr hayat tarzlarına bir tepki değildir bu isyan. Tayyip Erdoğan'ın kendi hayat tarzını baskıyla dayatmasıdır. Ama esas sorun daha genel baskıdır. Sokağa çıkan herkesin böcekler gibi gazlanmasıdır.

İstanbul yeni adını, İsyانبul'u çok sevdi. İstanbul evine dönmüyor. Sıcak yaz gecelerinde, zenginlerinki gibi püfür püfür esen Boğaz manzaralı balkonu olmayan emekçi aileleri nasıl mesire yerlerine giderse, hiç olmazsa mahallede kapı önüne çıkarsa, Gezi isyancıları da evlerine girmiyorlar, parklarda toplanıyorlar. Önce İstanbul, sonra Ankara, İzmir. Sıra başka kentlerde.

Buna paralel olarak halk gazla, kimyasal suyla saldıran polisin zapt ettiği Taksim meydanına yeniden girmek için son derecede yaratıcı bir yöntem buldu: "Duran adam" ve tabii "duran kadın"! Silahlı güçlere karşı şimdilik meydanı koruyamamak anlaşılır bir şey. Ama şimdi kullanılan bu yöntem, meydanı siyasi olarak yeniden gündeme getirmek ve hareketin gündemden düşmesini

önlemek bakımından son derecede yararlı.

Öteki kentlerde mücadele şimdilik durulmuş durumda. Ama İsyانبul başından beri bu isyanın beyni ve motoru rolünü oynadı. Bu yüzden burada bir canlanma oraları da yeniden ateşleyecektir. Yani, bir muharebe yitirdik, isyan biraz geri düştü. Ama henüz bitmedi. Bitmemesini sağlamak da hepimizin elinde. Öyleyse, ne olup bittiğini anlamamız gerekiyor ki, "duran adam" yeniden "yürüyen adam" ve "haykıran adam" haline gelsin! Parklardaki halk meclisleri yeni bir güç olarak belirsins!

İsyanın nedenleri

31 Mayıs'tan bu yana Türkiye'de yaşanan halk isyanını ekolojik duyarlılığa indirgemek, hem kavrayışsızlıktır, hem de Tayyip Erdoğan'ın oyununa teslim olmaktır. Erdoğan ve AKP "ekolojistler" ile "marjinalleri" birbirinden ayırmaya çalışıyor. Oysa hepimiz biriz, hepimiz çapulcuymuz!

Gezi Parkı'nın katledilmesi sorunu, kendi içinde çok önemlidir, ama isyanı yalnızca tetiklemiştir. Bakın, Brezilya'da Sao Paulo'da

otobüs biletleri 1,50 real'den 1,60 real'e çıktığı için, yani on kuruşluk bir zam için koskoca bir isyan patlak verdi, hem de ülke çapında! Bizde de Gezi Parkı öyle işte.

İsyanın nedeni, halkın Tayyip Erdoğan'a ve AKP hükümetine başkaldırmasıdır. Bunun ardında sadece hayat tarzını arayanlar yanılıyor. İsyani tek başına hayat tarzı açıklayacak olsaydı, o zaman Anti-kapitalist Müslümanların ya da başörtülü o kadar çok sayıda kız kardeşimizin yeri ne olurdu burada? Hayır, hayat tarzı bir sorun olduğunda bile, başörtülü ya da muhafazakâr hayat tarzlarına bir tepki değildir bu. Tayyip

Erdoğan'ın kendi hayat tarzını baskıyla dayatmasıdır. Halkın akşam sofrasına karışıp içkiyi engellemeye çalışmasına, mutfağına girip beyaz ekmeğe karışmasına, yatak odasına girip kaç çocuk yapacağına karışması-

nadır! Kürtajı yasaklayıp bütün kadınların bedenine karışmak istemesinedir!

Ama esas sorun daha genel baskıdır. Sokağa çıkan herkesin böcekler gibi gazlanmasıdır. Polisin gaddarlığıdır. 31 Mayıs isyanının ardında, sadece Gezi'nin ağaçları değil, 1 Mayıs'ın yasaklanması ve işçilerin gazlanması vardır. 31 Mayıs isyanının ardında insanların 29 Ekim'i istediği tarzda kutlamasının yasaklanmaya çalışılması vardır.

Nihayet, en arka planda, şimdilik derinden derine bir sızı gibi hissedilen, henüz isyana damgasını vurmamış olan, ama bütün Türkiye'de meydanlara çıkan kitlenin büyük bölümünü her gün her saat mahveden işsizlik, ekonomik güvence-sizlik, düşük ücret, sendikalaşmanın engellenmesi, hak ara-

manın ezilmesi vardır. Yani derinden derine son otuz yıldır süren, AKP hükümeti ile doruğuna çıkan kapitalist sınıf saldırısının kitlelerde yarattığı birikim vardır. Meydanlardaki gençlerin bir bölümü işsizdir, bir bölümü güvencesiz işlerde çalışıyor, bir bölümü ise işsizlik tehlikesinin pusu kurup beklediği öğrenci genç!

TayyipErdo annedenzula mad?

İsyan karşısında hâkim sınıfların tepkileri farklı oldu. Kimi kendi yanına çekerek evcilleştirmek istedi. Kimi taviz vererek yangını söndürmek istedi. Kimi de baskıya başvurdu.

Tayyip Erdoğan elbette üçüncü grupta. Erdoğan'ın iktidarını gazla ve kimyasal suyla ayakta tutmaya çalışmasını diktatör kişiliği ya da psikolojisi ile açıklamak pek revaçta. Psikoloji politikada elbette rol oynar. Hele Erdoğan gibi bir ülkenin kaderi üzerinde her geçen gün daha fazla etki kazanan bir insanın psikolojisi. Ama esas mesele başkadır. Erdoğan'ın Türkiye'de kurduğu hâkimiyetin belirli bir düşmanlık, belirli bir kutuplaştırma üzerine bina edilmiş olmasıdır. Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinin geleneksel hâkim sınıfı olan Batıcı-laik burjuvaziye, yani TÜSİAD'ın kodamanlarına ve onun bürokrasi, siyaset ve aydınlar içindeki uzantılarına karşı bir düşmanlık. Erdoğan bu olayda da onları hedef tahtasına koydu.

Koç'a ve Sabancı'ya ağaç kestiler diye saldırdı. Kulu kölesi olduğu bankaları ve yabancı sermayeyi suçlayarak isyanı "faiz lobisi"nin bir komplosu gibi gösterdi. Batı medyasına çattı. Meseleyi emperyalizm ve Türkiye'deki ortakları ile "yerli", "hakiki Türk ve Müslüman", "halkıyla bütünleşmiş" bir kadro arasında bir kan davası haline getirmeye çalıştı.

Gezi Parkı'nın katledilmesi sorunu, isyanı yalnızca tetiklemezdir. Bakın, Brezilya'da Sao Paulo'da otobüs biletlerine on kuruşluk zam yapıldı diye koskoca bir isyan patlak verdi, hem de ülke çapında! Bizde de Gezi Parkı öylei tel-

Tayyip Erdoğan neden uzlaşmadı?

1) Çünkü uzlaşma gelecekte başına büyük sıkıntılar açacağına biliyor.

Bir dünya krizi döneminde ve dünya devriminin irtık merkezi olan Akdeniz bölgesinde kendi önünde daha nice mücadeleler yattığını farkında.

Gelecekte kitleleri bastırmanın gaddarlığı, Abdül'ün ihtiyacı olacak. Neden taviz versin?

Neden uzlaşmadı? Çünkü uzlaşmanın gelecekte başına büyük sıkıntılar açacağını biliyordu. Uzlaşmak için ne yapması gerekirdi? Her şeyden önce isyanın asıl nedeni olan polis gaddarlığını kabul ederek sorumluları görevden alması gerekirdi. Bunun anlamı gelecekte aynı gaddarlığı uygulayama-

2) Uzlaşma, Tayyip Erdoğan'ın hâkimiyet sisteminin merkezinde yer alan, toplumu kutupla tırma stratejisinin çökmesi demekti.

3) Uzlaşma, Erdoğan'ın rakiplerine, yani Abdullah Gül'e ve Bülent Arınç'a teslim olması anlamına gelirdi.

mak olurdu. Oysa Tayyip Erdoğan, soldaki birçok saf insandan farklı olarak geleceğin çok güç olacağını biliyor. Bir dünya krizi döneminde ve dünya devriminin ağırlık merkezi olan Akdeniz bölgesinde kendi önünde daha nice mücadeleler yattığını biliyor. Gelecekte işçi kitlelerini (ve "süreç" yürümezse Kürt kitlelerini) bastırmanın için bu yöntemlere ihtiyacı olduğunu biliyor. Neden taviz versin?

İkincisi, uzlaşma Tayyip Erdoğan'ın hâkimiyet sisteminin merkezinde yer alan toplumu kutuplaştırma stratejisinin çökmesi anlamına gelecekti. Onu destekleyen kitleler artık toplumun Batıcı-İslamcı bölünmesi temelinde ikiye ayrıldığı iddiasının geçerliliğini yitirmeye başladığına ikna olacaktı.

Üçüncüsü, uzlaşma Erdoğan'ın rakiplerine, yani Abdullah Gül'e ve Bülent Arınç'a teslim olması anlamına gelirdi.

Erdoğan'ın stratejisi nasıl yenilgiye ratılır?

Tayyip Erdoğan'ın ve etrafındaki kad-

Bu on yıl boyunca Türkiye'nin geleneksel büyük burjuvazisine, yani Koç'lara, Sabancı'lara, genel olarak TÜSİAD'lara nefreti dolayısıyla AKP'nin bayrağı altında toplam olarak büyük işçi ve emekçi kitlelerini de isyanın saflarına kazanmakla bozular.

ronun bu toplumsal kutuplaştırma stratejisi, ancak toplum başka temellerde yeniden saflara dizilerek yenilgiye uğratılabilir. Bu oyun, on yıl boyunca Türkiye'nin geleneksel büyük burjuvazisine, yani Koç'lara, Sabancı'lara, genel olarak TÜSİAD'cılara nefreti dolayısıyla AKP'nin bayrağı altında toplanmış olan büyük işçi ve emekçi kitlelerini de isyanın saflarına kazanmakla bozular. İsyani etmiş halk kitleleri içinde de hiç kuşku yok genel anlamıyla proleterler, yani işçiler ve kamu emekçileri vardır. Ama proleter kitlelerin ve kent yoksullarının önemli bir bölümü, hatta çoğunluğu olayları pasif şekilde izlemiş, bir ölçüde Erdoğan'ın yanında bile durmuştur. İşte bu insanları, bu büyük kitleleri, kendilerinin düzen tarafından en fazla sömürülen ve ezilen halk toplulukları olduğuna ikna ederek mücadelenin içine kazanmak gerekir.

Bu yüzdendir ki, isyanın yüzünü "ayak takımı"na çevirmesi gerekiyor. Erdoğan 2008'de işçiler fazla ses çıkarınca "Ayaklar baş olursa kıyamet kopar" demişti. Çapulcular ayak takımıyla birleşmeli! Kıyamet asıl o zaman kopar!

Yukarıda manevralar

Halkın her isyanında ya da her devrimde, hâkim sınıfların ve siyasi güçlerin içinde farklılıklar belirmesi, bunların bir bölümünün isyanı kendi çıkarlarına koşturmayla çalışması olağandır. Halkın isyanı ile bu hâkim sınıf kesimlerinin tepkisini birbirine karıştıran isyanı anlayamaz.

31 Mayıs'tan bu yana yaşadığımız halk isyanı karşısında hâkim sınıfların içinde iki önemli çatlak belirdi. Bunlardan biri, AKP ile TÜSİAD'ın arasının yeniden açılmasıydı. Son dönemde AKP'nin gücünü kanıtlanması ile susmuş olan, hatta içinden bazı unsurların AKP'ye yanaşmasıyla zayıflayan TÜSİAD burjuvazisi, bu olaylarda kendisinin de Erdoğan'dan kurtulması için bir fırsat gördü. Bu yüzden isyan karşısında ikircikli bir tutum takındı. Bu ikircikli tutum, Erdoğan'ın "faiz lobisi" söylemiyle, Koç'a ve Sabancı'ya saldırmaya başlamasıyla daha çok Erdoğan'a karşı bir tutum halini aldı. Yine de TÜSİAD burjuvazisi sonuna kadar bu isyanın bir sınıf mücadelesi karakteri kazanmasından, düzeni tehdit etmesinden korktu. Örneğin,

bütün isyan boyunca isyan kampının izlediği Halk TV daima itidal tavsiye etti. 15 Haziran gecesi bütün Türkiye ayağa kalkınca herkese uzlaşma önerdi!

İkinci önemli çatlak AKP içinde idi. Önce Abdullah Gül, cumhurbaşkanlığı (ya da başkanlık) seçimi için yatırım yaparak daha yumuşak ve tavizkâr bir ton takındı. Sonra Bülent Arınç, Erdoğan'ın kendisini başbakan yapmayacağını bildiği için siyasi kariyeri açısından son büyük atağını yaparak Gül ile aynı kampta yer aldı. Batıcı-laik burjuvazinin ana siyasi temsilcisi CHP de bu kampa oynayınca ortaya cumhurbaşkanlığı seçimi için Erdoğan'ı ürkütcek bir tablo çıktı. Söylenilebilir. Şayet Pensilvanya müftüsü de Gül'ün arkasında yer alırsa, 2014 şenlikli geçecek.

Kimse Erdoğan'ın bu isyandan aldığı yararları görmezlikten gelmesin. Batı emperyalizmiyle ilişkilerinin bozulduğu, Arap kitleleri nezdinde prestijinin sarsıldığı gerçeklerini buna ekleyin, Erdoğan'ın zor günler beklediğini anlarsınız.

Yıllar boyu sürececek bir sarı

31 Mayıs 2013 Türkiye tarihinde hep bir dönüm noktası olarak hatırlanacak. Türkiye o günün gecesinde, modern tarihinde gördüğü en büyük isyanla ayağa kalktı. Mayıs ayı ile Haziran ayı arasındaki gecenin ilk yarısında İstanbul ve Türkiye hâlâ polis baskısı altında ezilen bir halkın ülkesiydi. İkinci yarısında tersine devletin halkın yüreğinden caddelere taşan isyan ruhunun muazzam basıncı altına girmiş olduğu bir ülkeydi. İnişiyatif artık halktadır. Devlet, kodamanlar, emperyalizm, kimi dehşetle, kimi şaşkınlıkla, kimi şimdilik sadece endişeyle bakıyorlar: Bu halk nereye kadar gider?

Türkiye’de bugün yaşanan bir devrim değil henüz. Çünkü kendi iktidarını, rejimini, devletini ne önel olarak ne de nesnel olarak gündeme getirebilen bir hareket değil bu. Zaman zaman, cesur anlarında “hükümet istifa!” diye haykırması onun devrim yapmasına yetmez. Yerine kendi iktidarını öneremiyor. Ama basit bir protesto veya gösteriler dizisinden de ibaret görülemez. Halk şimdi düzenin kendisine koyduğu sınırları reddediyor, zorluyor, test ediyor. Bu bir isyan. Meydanları zapt eden, hayata yeni kurallar getiren, burjuva toplumunun yarattığı yalıtılmaların yerine kolektif yaşam ve mücadele biçimlerini geçirmeye yönelen bir halk isyanı!

Bu niteliğiyle modern Türkiye’nin tarihinde özel. Belki en çok 1908’e, bütün bir tebaanın padişaha karşı birlikte kafa tuttuğu Hürriyet Devrimi’ne bağlanıyor. Belki 15-16 Haziran 1970’te iki gün boyunca fabrikalarından sokaklara fırlayarak İstanbul’u zapt eden genç işçi sınıfının silahsız ayaklanmasıyla akraba. İlkinden devrim olmadığı için de, artık burjuvazinin öncülüğünü kabul etmeyeceği için de ayrılıyor. İkincisinden dar anlamda bir sınıf hareketi olmadığı için. Ama onlar kadar özel. Onlar kadar tarihte iz bırakacak. 1908, sonun-

da, yarattığı bütün felaketlere rağmen, ikinci burjuva devrimiyle ve cumhuriyetle açıldı. 15-16 Haziran bir ön devrimci duruma yol açtı, sosyalizmi bu topraklarda ne önce ne sonra görebildiği bir güce kavuşturdu, ancak kanlı bir faşist çetesinin saldırısını izleyen askeri bir diktatörlüğün vahşetiyle durdurulabildi.

Seferberlik ilan!

Bu halk isyanı da yıllar sürececek bir dönemi başlatıyor. 1980’den bu yana devam etmekte olan bir dönem sona ermiştir. Uluslararası planda bir dünya devrimi dalgası Tunus ve bilhassa Mısır devrimleriyle zaten başlamıştı. Ama en kapsamlı uluslararası devrimci dalgalarda dahi gerici kalan coğrafyalar vardır. Bunlar, karşı devrimin kalesi olurlar. Türkiye’nin böyle bir özellik göstermesi mümkündür. Oysa şimdi Türkiye dünya çapında, ama en çok Akdeniz devrimci havzasında başka ülkelerin halklarına ilham veriyor!

Halk isyanı henüz bitmemiştir. Taksim Gezi’nin (ve öteki kentlerin özgür meydanlarının) devlet tarafından geri alınması elbette

bir geri düşüş olmuştur. Ama isyanın enerjisi o kadar güçlüdür ki kendine “parklar hareketi”, yani “halk meclisleri” aracılığıyla yeni bir kanal açmıştır! Bu yüzden harekete “Haziran isyanı” diyenler yanılıyorlar. Belki Temmuz’da da, belki aylarca sürececek bir olgu ile karşı karşıya olabiliriz.

Öyle olmasa dahi, kısa vadede geri çekilse dahi, bu isyanın ateşinin iniş çıkışlarla nice merhaleden geçerek yıllarca canlı kalması yüksek bir olasılıktır. Bir kere isyanın tadını alan yeni bir gençlik kuşağı önümüzdeki döneme kadrolar yetiştirecektir. Sonra ülke içindeki toplumsal çelişkiler o kadar güçlüdür ki, geçici bir gerileme sorunların üstünü örtemez. Cin şiseden çıkmıştır! Nihayet, kapitalizmin dünya ve Avrupa’daki sefil krizi ve Akdeniz’de kâh o ülkenin, kâh bu ülkenin işçilerinin ve emekçilerinin ayağa kalkışı bizi her zaman mahmuzlayacaktır.

Öncü sarsıntı

Aslına bakılırsa, şimdiye kadar yaşanan esas deprem değildir, öncü sarsıntıdır. Çünkü

henüz en radikal ihtiyaçları ve kapasiteleri olan sınıfın, işçi sınıfının merkezi bölükleri, sanayi ve tarım ve ulaştırma ve büyük ölçekli hizmetler mücadeleye girip olaya damgasını vurmamıştır. Fabrikalarda, limanlarda, demiryollarında, otellerde bir grev veya işgal dalgası, bugünkü isyanı hızla bir devrimci krize bile çevirebilir.

Ve şayet Türkiye burjuvazisi önümüzdeki aylarda ve yıllarda Kürtlere AKP hükümeti aracılığıyla tamamen ikiyüzlü biçimde vaat ettiği barışı ve siyasi çözümü anlamlı biçimde vermektен kaçınırsa, işte o zaman Kürt halkı ayağa kalktığında Ortadoğu çapında devasa bir deprem yaşanacaktır.

İşçi sınıfı ve Kürt halkı toplumu kavramış olan isyan duygusuna katıldığında hareketin dinamiği içeride işçi iktidarının kurulması, dışarıda devrimin çeşitli Ortadoğu ülkelerine yayılması doğrultusunda olacaktır.

O zaman savaş naramız şöyle olacaktır: Yurtta sürekli devrim, cihanda sürekli devrim!

Sallayın, dü ürelim!

Bugün isyan hareketi içindeki tartışmalar da, sol görünüş sağ vuran bir yaklaşım var. Erdoğan ile AKP’nin bazı kanatları arasındaki çelişkileri önemsemeyin diyen çizgi. Neden önemsemeyecekmişiz? Çünkü bu Gül’den, Arınç’tan ve benzerlerinden demokrasi beklemek anlamına gelirmiş. Gerçekten o anlama gelir mi? Düşmanın saflarındaki çatlaktan söz etmek, ille çatlağın bir tarafına destek mi demektir? “Çatlaktan söz etmeyin” diyen her zaman en ileri çizgiyi mi savunuyor demektir? Tabii ki değil.

Erdo anızıyor

Erdoğan’ın kovboy filmlerinde poker suratıyla dalaşa giren silahşör pozunu kimseyi aldatmasın. O surat büyük ölçüde Hollywood dekorudur. Erdoğan 31 Mayıs’tan itibaren itibarını muazzam ölçüde yitirmiş bir politikacıdır.

Emperyalist patronlarından azar üstüne azar alıyor. Beyaz Saray 15 kez açıklama yaptı. Obama bir saat telefonda Erdoğan’ı sorguya çekti. AB ve Avrupa Konseyi bütün kurumlarıyla yükleniyor.

TÜSİAD ile tam arasını düzeltiyordu, yeneden papaz oldu. Koç’a, Sabancı’ya savaş açmakla yetinmedi. Garanti Bankası’nın CEO’su “ben de çapulcuym” demek zorunda kalınca, kendisine kul köle olmuş Ferit Şahenk’in grubuna bile saldırdı.

TÜSİAD ile çelişki yaşarken Pensilvanya imamıyla arası düzeldi mi? Ne gezer? Son dönemde ABD’de üst üste CHP heyeti ağırlayan cemaatin lideri “Çapulcu deme” dedi.

Ekonomi sarsılıyor. Erdoğan istediği kadar “faiz lobisi” demagojisi yapsın, kendi ekonomisi bütünüyle faizden beslenen “sıcak para”ya yaslanıyor. Şimdi hem dünya ekonomisinin krizi, hem de Erdoğan’ın içine düştüğü zavallı hal dolayısıyla, sermaye yavaş yavaş Türkiye’den kaçıyor. Bu sadece TÜSİAD’ı değil, MÜSİAD’cısı ve TUSKON’cusu ile bütün patronları ilgilendirir.

Ama en korkuncu AKP içindeki çatlaklar. Gül “oyla olmaz” dedi. Arınç özür diledi, bu yüzden azar işitti. Milli Eğitim bakanı göstericilere hak verdi, polisi eleştirdi. Topbaş Gezi işgali başlar başlamaz başbakanını yalnız bıraktı, evine çekildi. Polis Gezi’yi boşaltır

boşalmaz siperden çıktı ve... “otobüs durağı değişse halka sorulacak” dedi! AKP milletvekilleri olur olmaz şeylerden birbirine giriyor, meclisin tuvaletlerinde kavga ediyor.

Bir halk hareketi ya devrime dönüşür ve zafere ulaşır, hükümeti öyle devirir; ya da devrime dönüşmez, böyle devirir. Yani, düzenin bütün güçleri yavaş yavaş iktidarın etrafını boşaltır, sonunda istifadan başka çare kalmaz. O aşamaya geldik mi? **Hayır.** O yönde ilerliyor muyuz? **Evet.** Öyleyse neden duralım? Çatlakları neden önemsemeyelim?

Parlamentarizm

Şayet ortaya çıkan belirtiler, aşırı bir umut bağlamamakla birlikte bize Erdoğan’ın adım adım zayıfladığını gösteriyorsa, isyanı devam ettirmeliyiz. Bastırırsak çatlaklar açığa bile çıkacaktır. Bugün AKP’nin içindeki derinleşmekte olan çatlaklardan ve daha genel olarak düzen saflarında Erdoğan’ın desteğini adım adım yitiriyor olmasından söz etmemek, aslında isyanı bir an evvel bitirip seçimlere bakılm demektir. Parlamentarizmdir. Sol görünen sağdır. Sallayın, yoldaşlar, seçimden önce düşürelim!

İsyanı başlıyor

AKP mitingleri: Erdoğan'ın isyanı boşamadı

Yaşadığımız halk isyanı, sadece halkın her kesimini sokağa dökmüyor aynı zamanda isyanı bitirmeye yeminli hükümet güçlerini de harekete geçiriyor. Ankara ve İstanbul'da 15-16 Haziran'da düzenlenen AKP mitingleri yalnızca AKP'nin kendi kitlesini toparlaması değil aynı zamanda isyanı kökünden kurutacak bir gövde gösterisi olarak tasarlanmıştı. Devlet, Gezi Parkı'nı dağıtmış, boşaltmış olabilir. Erdoğan, Kazlıçeşme mitinginde fetheden bir sultan edasıyla konuşmuş da olabilir. Fakat AKP'nin mitingleri isyanı boğamamış, Gezi Parkı'nın meşruiyetini ve haklılığını bitirememiştir. Aksine direnen halk bu sefer İstanbul'un ve Türkiye'nin tüm parklarını Gezi'ye çevirmiştir.

Erdoğan, mitinglerinde aynı palavralara soyunuyor. İsyen eden kitleleri "faiz lobisinin" peşine takılmakla suçluyor, marjinaler dediği devrimcilere saldırıyor. Onlarca kez cami imamı aksini söylese de "camide içki içildi" iftirasının arkasına sığınıyor. Bunların hiçbirini Erdoğan'ı kurtaramayacak! Artık halk Erdoğan'ın ne diktatör ne de padişah olmadığını görmüştür! Erdoğan ve AKP hükümetinin yıkılabileceğini bunun da ancak kendi elleriyle kendi eseri olabileceğini bilmektedir. Erdoğan'ın korkusu da deli saçması kibri de bundandır. Bir halk uyanmaktadır.

Erdoğan hesap yapıyor ama yanlış yapıyor. Yüzde 50 çoğunluktan bahsediyor. İsyen eden halkı korkutmayı amaçlıyor, ama nafiye kitleler daha da ateşleniyor. Tarihte birçok liderin, diktatörün, başbakanın yaptığı hatayı Erdoğan da yapıyor. Toplum sandıkta verdiği oya göre ayırıyor, bölüyor. Kitleler bir kez ayağa kalktı mı dün mitinglerine gittiği, canı gönülünden desteklediği partilere, hükümetlere bir anda karşı olurlar. AKP'nin mitinglerine giden halk da buna dahildir. Onlar AKP'nin yüzde 50'si değil, halkın yüzde 99'unun içindedirler.

**Faiz
lobisini !**

Tayyip'in yalan rüzgânı ve gerçekler

Tayyip Erdoğan, Gezi Parkı eylemleriyle başlayan halk isyanını, iyiye giden Türkiye ekonomisine karşı düzenlenmiş bir komplo olarak niteledi. Tayyip Erdoğan'ın bu çıkışı halk isyanından korkan bir devlet adamının yalanlara sarılarak bu isyanı yalnızlaştırma ve itibarsızlaştırma çabasından ibaretti.

Halk isyanını alevlendiren mihrak, pödiste kılattır kendisidir

Çünkü ne halk bir komplo sonucu isyan etmişti ne de Türkiye ekonomisi gösterildiği gibi iyiye gidiyordu. Halk isyanı herkesin gözlerinin önünde Gezi Parkı eylemlerine karşı uygulanan polis gaddarlığına karşı yükselen bir halk hareketiydi.

Güçlü ekonomi mi? Külahımız avaratır!

Ekonomiye gelince, isyanın ardından borsa açılır açılmaz yere çakıldı, faiz ve döviz fırladı. Bu çöküş Tayyip Erdoğan'ın söylediği gibi dış güçlerin komplosu değil bizzat Erdoğan'ın ve AKP hükümetinin kendisinin eseri idi. Çünkü 10 yıllık AKP iktidarı boyunca ülke ekonomisini, özelleştirmelerle, tamamen kaptıkçaçı mantığıyla işleyen inşaat sektörünün şişirilmesiyle, tarımı çökerten ve dışa bağımlı hale getiren liberal politikalarla sürekli şişirilen bir balon haline getirmişti.

Kafasını kuma gömen, arkasında 48 milyar dolar cari açık olan bir ekonomi

Bu balon zayıf yerinden er geç patlayacak ki, bu zayıf nokta da devasa boyutlara ulaşan cari açıktır. Türkiye 2012'de 49 milyar dolar açık vermiştir. Bu rakam ekonomi sa-

dece yüzde 2 büyüdüğü için başka yıllara göre düşük (!) bir rakamdır. Bir yıl öncesinin rakamı ise dudak uçuklatıcı bir düzeydedir, 77 milyar dolardır! Bu açık da iki vasıta ile, birincisi yurtdışından Türkiye'ye akan sıcak para ve ikincisi ise resmi olarak net hata ve noksan kaleminde gözüken kayıt dışı ekonomik faaliyetlerle finanse edilmektedir. Bunlardan sıcak para bilindiği gibi en ufak bir risk artışında kârlarını alıp geldiği yere dönmektedir. Bu parayı tekrar çekmek için de faizler yükselmektedir. Yani ortada bir grup faizci spekülâtörün komplosu değil, 10 yıl boyunca Türkiye'de üretimi ve ekonomiyi faiz düşkünü sıcak paraya esir edenlerin eseri vardır.

Halktan alıp MP'ye verdiler, tüm halk borç batağına masaktular

Tayyip Erdoğan'ın çok övündüğü büyüyen Türkiye büyüyen ithalat ve sıcak paraya bağımlılıktır. Türkiye'nin IMF'ye borcunun bitmesi de Tayyip Erdoğan'ın bir başka çarpıtmasıdır. IMF'ye borç ödenmiştir ödenmesine ama birincisi bu borç sağlık hakkının gaspedilerek paralı hale getirilmesi, eğitimden, ücretlerden kısıntı yapılması pahasına olmuştur. Dahası Türkiye'nin toplam dış borcu azalmak bir yana 10 yıl içinde 129 milyar dolardan 337 milyar dolara çıkmıştır.

Sadece kamu değil daha fazla özel sektör ve giderek tüketici kredileri ve kredi kartlarıyla tüm halk boğazına kadar borç batağına batmıştır. Gerçekler ortadadır. Manzara şişirilmiş, içi boş ve bıçak sırtında giden bir ekonomidir. Bu

yüzden Gezi Parkı olayları bir anda ekonomik çalkantı yaratmıştır. Bu çalkantıyı herhangi bir büyük deprem ya da sermayeyi kaçırarak bir risk algısı yaratacak herhangi bir siyasi olay ya da söz gelimi Ortadoğu'daki bir askeri gelişme de yaratabilirdi.

Devrimci İşçi Partisi hodri meydanıyor!

Devrimci İşçi Partisi Tayyip Erdoğan'ın bu yalanlarına ve çarpıtmalarına ilk gününden itibaren cevap verdi. Hodri meydan dedi. Biz borsa düşecek diye hak aramaktan vazgeçmeyeceğiz. Sermayenin kaçırımı tehdidinde karşı kökten çözüm kapitalizmin kumarhanesi olan borsanın kapatılmasıdır. Ortada halk düşmanı bir faiz lobisinden bahsediliyorsa halkın iliğini sömüren nefeci bankaları (sadece faizcileri değil hile-i şeriye yapan gizli faizciler olan katılım bankalarını da) kamulaştırarak işe başlayalım. Ama tabii ki bunları bir burjuva partisi olan AKP yapamaz. Onlar halkı kandırır ve kendileriyle birlikte patronların cebini doldurmaya bakar. Bu saydıklarımızı yapmak için halkın çoğunluğunu oluşturan işçi ve emekçilerin çıkarlarını gözetin ve patronlara eyvallahı olmayan işçi sınıfının devrimci partisine ihtiyaç var. DİP'in izlediği yol budur. Halk isyanı en büyük komplocu Tayyip Erdoğan'ın nasıl bir acz içinde olduğunu, horlanan halkın ise aslında ne kadar güçlü olduğunu göstermiştir. DİP, savunduklarını gerçekleştirmek için işte bu güce güvenmektedir.

Halk isyanı ve Devrimci İşçi Partisi

Devrimci İşçi Partisi devrim konusunda iflah olmaz iyimserlikte olmakla suçlanmıştır çoğu zaman. Oysa biz devrimci Marksistlerin iyimserliği başta işçi sınıfı olmak üzere ezilen kitlelerin mücadelesine olan güvenden ileri gelir.

Devrimci iyimserlik

Bu devrimci iyimserliktir. Bizi eleştirenler ise aslında kapitalizm ve burjuva devleti hakkında iflah olmaz iyimser hayaller içerisinde olanlardır. Bunlar, biz kriz, depresyon dediğimizde, "daha önce içinden çıktılar, yine çıkarlar" dediler. AKP hükümeti düşüşte dediğimizde, padişahlıktan, faşistliğe kadar benzetmelerin ardında AKP'nin ne kadar güçlü olduğunu vaaz ettiler. Bizim şiarımız "zaferine kadar sürekli devrim" iken liberalinden kendini sosyalist zanneden sosyal demokratına, kemalistinden, radikal demokratına hepsinin sloganı "Her yerde olur, bizde olmaz" oldu.

Halkı çıkarmayı dayandırmaya ırlı ı

Bugün Devrimci İşçi Partililer haklı çıkmanın dayanılmaz ağırlığını taşıyorlar. 2012 1 Mayıs'ında alanlara "Devrimi göreceğiz, zaferini hazırlayalım!" sloganıyla çıkmıştık. Bu yıl da gaz bombalarının, tazyikli suların arasından "Taksim Tahrir olacak!" diye haykırıyorduk. DİP kongresi Akdeniz'in bir devrimci havzaya dönüş-

itibaren ilan edilmemiş bir Olağanüstü Hal uygulanıyordu. Krizin kendisi değil, ama hükümetin ekonomik ve siyasi krizi halk isyanını tetikleyen unsur oldu. Aylardır bütün eylemlere uygulanan polis gaddarlığı bu sefer halkı isyan ettirdi.

Kitlesel yükseliş beklediğimiz sebeplerden kaynaklanmadı ama öngördüğümüz biçimlerde karşımıza çıktı. DİP olarak, geçen yılın sonunda parti çapında düzenlediğimiz örgütlenme toplantısında, olası bir yükselişte sekterlikten uzak durmak gerektiğini, işçilerin mevcut bilinçleriyle harekete katılacaklarını, ulusal bayraklardan, kendini siyasi sloganlarla değil de küfürlerle ifade etmeye, sol örgütleri dışlama eğiliminden kitlenin kendi içinden çıkaracağı öngörülemez örgütlenme biçimlerine kadar hazırlıklı olmanın önemini vurgulamıştık.

Devrimci İşçi Partisi'nin politik müdahaleleri

Elbette ki halk isyanında başat rol oynayan gençliğin diline adapte olmak, bu isyanın kendine özgü dinamiklerini kavramak tüm sol gibi bizim de tam anlamıyla gerçekleştirebildiğimiz bir şey değil. Ancak yine de her şeyin yeni ve öngörülemez olduğunu da düşünmüyoruz. Bu yüzden halk isyanı başlar başlamaz sadece bu isyanın kızıl bayraklı unsurları olmanın ötesine geçmeye çalıştık. Isyanın gücünü ve gör-

sembolik destek vermekle yetindi.

Grev yapacak gücü olmasa da işçi sendikalarının işyerlerinde işçileri halk isyanıyla birleştirecek çalışmalar yapması gerekiyordu. Bu işçi hareketinin kendi çıkarları için elzemdi. Çünkü yalıtılmış sendikal örgütlenme çabaları, halkın ilgisinden uzak toplu sözleşme süreçleri başarısızlıkla sonuçlanıyordu. Halk isyanı en ufak bir işçi hareketinin bile etrafını halkın dayanışmasıyla dolduracak bir ortam yaratmıştı.

Taksim Meydanı'nda bir yoldaşımızın yaptığı bir konuşmada isyanın TOMA'larına benzettiğimiz işçi sınıfı ve sendikalar, devletin TOMA'larına göre çok daha ağır hareket ettiler ve sınıfı isyana kat(a)madılar.

DİP'in öne çıkardığı bir başka öneri ise Gezi Parkı'nda merkezleşen direnişin sokakta kazandıklarını masada kaybetmemesi için derhal bir temsilciler sistemi oluşturarak öz örgütlenmeler yaratması yönündeydi. Zira isyanın görkemi ve gücü karar alma mekanizmasına yansımıyor, bu da uzlaşmacı bir tür bürokrasinin oluşmasına zemin hazırlıyordu. Ne yazık ki bu meclisler Gezi Parkı'nı boşaltan devlet saldırısından sadece iki gün öncesinde oluşturulabilirdi. Meclislerin ilk işi sendikalar ve meslek odalarıyla birlikte CHP, BDP, EMEP, ÖDP, TKP gibi siyasi güçlerin çadırları kaldırma yönündeki manevralarına karşı "direnişe devam" kararlılığını yükseltmesi oldu.

Ne var ki direnişe devam diyenlerle hükümetle görüşenler aynı değildi. Temsilciler Meclisi Gezi Parkı'ndan çıkarak ulusal bir temsil gücü kazanamadan, isyan ihanete uğradı ve devlet polis marifetiyle Gezi Parkı'nı boşalttı.

Halk isyanından proleter devrimine, önderlik sorununun çözümü için örgütlü mücadeleye

Ancak Gezi boşalınca tüm İstanbul doldu ve parklar hareketi başladı. Isyanın tüm güçlü ve zayıf yanlarıyla beraber parklar hareketi mücadeleye devam edildiğinin kanıtıydı. DİP, isyan günlerindeki çizgisini

parklar özelinde de sürdürmektedir. DİP, Halk isyanının polis gaddarlığının sorumlularının cezalandırılması, tutukluların serbest bırakılması, Taksim'in tahribi ve alanların halka kapatılmasına karşı taleplerinin yanında parklar arası koordinasyonların kurulmasını, bir temsil heyeti oluşturulmasını ve hareketin mutlaka ve mutlaka yüzünü işçi sınıfına dönmesi gerektiğini savunmaya devam ediyor. Sadece seçim barajıyla uğraşmanın parlamento anlamı bir önem yüklediğini, sendikal barajlara da, HES barajlarına da toptan karşı çıkmak gerektiğini hatırlatıyor. Bir yandan DİP militanları işyerlerinde ve işçi ortamlarında halk isyanını işçilere anlatırken ve AKP'nin kara propagandasıyla mücadele ederken parklarda yer alan ve proletaryanın bir parçası olan beyaz yakalı emekçileri sınıfsal pozisyonlarını görmeye ve örgütlenmeye çağırıyorlar.

Halk isyanı "devrimi göreceğiz" diyen Devrimci İşçi Partisi'nin tüm taraftarlarının omuzlarındaki yükü ağırlaştırdı demiştik. Şimdi bu sorumluluğun bilinciyle halk isyanını proleter devrimine dönüştürmek için mücadeleyi yükseltiyoruz. Halk isyanının çapulcularıyla toplumun horlanan çoğunluğu ayak takımını birleştirecek bir programla yürüyoruz. Okuldan, işyerine, parktan, barikata her yerde örgütleniyoruz. Bu son kavga için tüm isyancıları, çapulcuları, işçileri ve emekçileri örgütlü mücadeleye çağırıyoruz.

tüğü tespitini yapıyor, Akdeniz çapında RedMed sitesi ve enternasyonal faaliyetler yoğunlaşıyor. Sürmekte olan proleter devrimler çağında üçüncü kez bir dünya devrimci sürecine girildiği vurgulanıyordu. Son dönemde sadece Türkiye isyan etmedi, onu dünyanın öteki ucundaki Brezilya da izledi!

DİP'in devrimci Marksist birikimi doğruları görmemizi sağladı ama öncü partiyi inşanın henüz ilk aşamalarında oluşumuz, işte partinin ve tüm militanlarının üzerine çöken ağırlık tam da buydu. Henüz bir devrim değil bir halk isyanı söz konusu ama artık "devrimi göreceğiz" dediğimizde karşımızda beliren korkak alaycılığın yerini dikkatli bir merak almış durumda.

Halk isyanını anlamak

Evet, devrimci Marksizm sayesinde şaşırmadık. Elden geldiğince hazırlık yapmıştık. Ancak yine de halk isyanı ciddi sürprizler yaptı bize. Biz ekonomik krizle birlikte kitlesel işten çıkarmalar ve bir fabrika işgalleri dalgası bekliyorduk. Öyle olmadı. Alttan alta yaklaşan ekonomik krizin baskısını üzerinde hisseden AKP, olası bir kitlesel muhalefeti bastırmak için hazırlığa başlamıştı bile. 1 Mayıs'tan

kemini gördük. Ama zaafılarını da erken bir aşamada tespit ettik. Isyanın bir işçi sınıfı omurgasına ihtiyacı vardı. Sürece ilk müdahale çabamız işçileri ve emekçileri alanlara, sendikaları da göreve ve genel greve çağırma oldu. 5 Haziran'da KESK'in daha önceden başka bir bağlamda ilan ettiği grevin bir genel greve dönüşmesini önerdik. 5 Haziran günü KESK'in çeşitli şehirlerde tarihindeki en önemli kalabalıkları toplayarak yaptığı yürüyüşler isyanın yarattığı ortamın hiç değilse kamu emekçileri mücadelesinde büyük bir olanak yarattığının kanıtıydı. Ne yazık ki Türk-İş içindeki sendikal güçbirliği ve DİSK bu eyleme

İşçi sınıfı ne tarafta?

İşyanın doğrudan doğruya bir işçi sınıfı karakteri taşıdığını söylemek mümkün değil. Bir kere, Tunus ve Mısır'dan da, Yunanistan ve İspanya'dan da, günümüzde Brezilya'dan da farklı olarak işçi ve emekçilerin ekonomik talepleri, Türkiye'deki işyanının gündemine bugüne kadar ancak dolaylı olarak girdi. Ayrıca, meydana çıkan insanların en azından İstanbul'da sanayi işçisi diye özetlenebilecek bir işçi sınıfı katmanını yoğun biçimde içermediği ortada. Taksim meydanı genellikle küçük burjuvazinin, proletaryanın örneğin plazalarda çalışan ayrıcalıklı veya öğretmenler gibi eğitilmiş katmanlarının, aydınların ve gençliğin yoğun biçimde temsil edildiği bir topluluk.

Ama proletaryanın yukarıda sayılan üst katmanları bir yana bırakılsa bile, işçi sınıfının harekete kısmen de olsa katıldığını saptamak zor değil. Bir kere, işyanın hemen ardından KESK daha önce 5 Haziran için ilan etmiş olduğu grevi ayın 4'üne çekti. Ayın 5'inde ise son zamanlarda KESK'in yaptığı en güçlü yürüyüşler gerçekleştirildi. Bu yüzden hem Ankara'nın AKP'li Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek, hem de İzmir'in CHP'li Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, ağızları köpürerek grevcilere saldırdı. Ayın 5'inde DİSK de yaklaşık 3 bin kişilik bir işçi topluluğu ile Taksim'e yürüdü. Daha sonra KESK ve DİSK, TMMOB, TTB ve TDB'nin de katılımıyla 17 Haziran'da genel grev olarak algılanan bir iş bırakma eylemi ilan ettiler. Ne var ki, bu konuda konfederasyonların ciddi çalıştığını söylemek olanaksız. Yine de birçok yerde yerel inisiyatiflerle işçi sınıfı baskıya anlamlı bir tepki verdi. İzmir ve Dersim bu bakımdan öne çıkıyordu. Çiğli Organize Sanayi'de bazı fabrikaların işçileri bir saat iş bırakarak "Her yer Taksim, her yer direniş!" sloganıyla site içinde yürüdü.

Türk-İş'ten Sendikal Güçbirliği Platformu'ndan bu eylemlerde sadece bir-iki sendika herhangi bir canlılık gösterdi: Tümtis, Deri-İş, Hava-İş bu konuda önde gelen sendikalar. Grevdeki THY işçileri Taksim'i tu-

tarlı biçimde destekledi, Gezi'ye çadır dahi kurdu. Tuzla'da deri işçileri hükümetin baskı politikasını protesto için iki saat iş bıraktı.

Ama işçi sınıfı tepkisini sadece sendikaları aracılığıyla ortaya koymaz. İşçi mahallelerindeki yaygın eylemler de dikkate alınması gereken tepkilerdir. İstanbul'da Gazi, Sarıgazi ve Okmeydanı gibi Alevi nüfusun ağırlık taşıdığı işçi ortamlarının dışında, Alevi varlığının belirleyici olmadığı mahalle ve semtlerde de yer yer güçlü eylemlere tanık olundu. Büyükçekmece ve Beylikdüzü, proletaryanın modern kanatlarının küçük burjuvaziyle iç içe geçtiği yaşam ortamları olarak önemli bir varlık gösterdi. Ankara'da Dikmen ve Mamak gibi Alevi ağırlıklı olan semtler dışında Akdere, İncesu, Yüzüncü Yıl, Büyük Esat, Küçük Esat, Ayrancı gibi mahallelerde gözle görülen bir canlılık vardı. İzmir'de (Alevilerin de ağırlıklı olduğu) Harmandalı Çiğli arasında koskoca birbölge günlerce ayaktaydı. Antalya'da Çallı'dan şehir merkezine gelmeye çalışan kalabalıklar benzer bir hareketliliğin işaretiydi. Eskişehir'de ise son günlerde polis çatışmaya başlayan gençliğin daha önceki gençlikten "farklı" olduğu, işsiz gençlerin ağırlıkta olduğu belirtiliyor.

Türk-İş'in, Hak-İş'in ve Memur-Sen'in ise patron örgütleriyle birlikte hükümetin avukatlığına soyunduğu görülüyor. Bunlar TOBB, DEİK, MÜSİAD, TUSKON, Türkiye Bankalar Birliği, TÜGİAD gibi has burjuva örgütleri (TÜSİAD'ın yokluğu dikkat çekiyor) ve TESK ve Türkiye Ziraat Odaları Birliği gibi kent ve

kıvrın geleneksel küçük burjuvazisinin örgütleri ile birlikte "Türkiye'nin gücünü ve imajını korumak için sorumlu davranmak zamanı" başlığını taşıyan bir bildiriye imza atarak Türkiye'nin değil hükümetin imajını korumaya kalkışmışlardır. AKP'nin işçi bürosu gibi çalışan Hak-İş ile memur bürosu gibi çalışan Memur-Sen için uzun lafa gerek yok. Ama Türk-İş'in başındaki Mustafa Kumlu, bir kez daha Tayyip Erdoğan'a biat, işçi sınıfına ise ihanet etmiş olmaktadır.

Bütün bunlardan şu sonuca varmak mümkün. İşçi sınıfının asıl merkezi bölükleri henüz ne kendiliğinden, ne de örgütlerinin yöneticiliğinde ayağa kalkmıştır. Oysa koşullar işçi sınıfını mücadeleye çağırıyor. İşçi sınıfına ve işçi hareketine anlatılması gereken şudur: Kapitalist sınıf, kendi hükümetleri aracılığıyla otuz yılı aşkın süredir işçi sınıfına saldırıyor. Şimdi taarruz zamanı işçi sınıfıdır. Doğru biçimde çağırıldığı takdirde işçi sınıfı mücadeleye girecektir. Bugün bu olanak kaçarsa daha uzun yıllar işçi hareketi büyük güçlüklerle karşı karşıya yaşayacaktır. Sınıfın taleplerini ve örgütlenme hakkını, hatta yepyeni bir dünyayı kazanmanın günü bugündür!

Sungur Savran

Devrime hazırlanan parti

Büyük halk hareketleri, yani işyanlar, ayaklanmalar, devrimler, işçi sınıfı partileri için, devrimci partiler için kendilerini en "doğal" ortamlarında hissettikleri durumlardır. Bir devrimci parti bunun için değilse başka ne için vardır? Devrimci İşçi Partisi (DİP) de 31 Mayıs gece yarısından itibaren başlayan halk işyanına bu ruh durumu ve bu kavrayışla yaklaşmıştır.

Bu kavrayış, sokak savaşını içerir, kitlesel gösteriyi içerir, komün tipi yapıların yaratılmasını ve yaşanmasını içerir, kitle içinde ajitasyon ve propagandayı içerir, ama bunların hiç birine veya toplu halde hepsine indirgenemez. Büyük halk hareketleri karşısında devrimci partiyi, şayet Leninist bir parti ise, öteki bütün kuruluş ve hareketlerden ayıran, **durumun soğukkanlı bir Marksist analizi temelinde** halk hareketinin her an ileri gitmesini ve sonunda zafere kavuşmasını sağlamak üzere düşünülmüş bir stratejik çizgi ve ona bağlı taktik adımları hiç aralıksız olarak oluşturması ve yaymaya çalışmasıdır. İçinden geçmekte olduğumuz halk işyanı sırasında pek az siyasi yapı bunu yapmıştır. DİP bu görevi hakkıyla yerine getirmenin onurunu taşıyor!

DİP'in yaşadığımız olaylara ilişkin analiz ve tespitinin ayrıncı yanları şunlar oldu. Birincisi, yaşanan şey Türkiye tarihinde özel bir andı, basit bir öfke dalgası değildi, bir halk işyanıydı. İkincisi, sadece bir işyanı, kitle hareketinin kendisi iktidarını gündeme getirebildiği bir devrim karakteri kazanmamıştı. Üçüncüsü, ayağa kalkın halk sınıfsal bakımdan çeşitli katmanları içeriyordu; işçi sınıfı, özellikle sınıfın kol işçilerinden oluşan merkezi bölükleri, kendine özgü talep ve eylem biçimleriyle mücadeleye henüz katılmamıştı.

Bu analiz DİP'i bir yandan kitlelerin başının üzerinden uçup geçen bir "devrimci geçici hükümet" türü ultra sol sloganlardan uzak tutuyordu. Öte yandan, sosyalist solun ezici çoğunluğunun Taksim Dayanışması'nın kuyruğunda, mücadeleyi ilk fırsatta Avrupa kentlerinin meydanlarında imza toplayan tipten bir çadıra indirgeme formülüne karşı çıkmasını olanaklı kılıyordu. 14-15 Haziran günlerinde, aralarında sadece açıkça reformist olanlar değil, ısrarla devrimci olduklarını iddia eden partiler de olmak üzere, solun çoğunluğu Gezi işgalini bitirme yönünde fikir belirtirken, DİP yayınladığı bildirilerle, Gezi'de düzenlenen forumlarda hatipleri aracılığıyla, örgütlerin koordinasyon toplantılarında, mücadeleyi devam ettirme konusunda ısrar etti. Bunun nedeni, kitlelerin buna hazır olduğunu, hükümeti köşeye sıkıştırmışken ve siyasi üstünlük bizdeyken hiçbir şey elde etmeden geri çekilmenin anlamsız olduğunu tespit etmesiydi. Herhangi bir devrimci romantizm değil! **Ve forumlarda tabanın, bağımsızların, büyük kitlelerin bütünüyle DİP ile paralel bir tavır savunması, bu hatının doğruluğunun bir kanıtı oldu.** DİP'in de onuru!

Devletin şiddet alanında şimdilik üstün olduğu bilinmeyen bir şey değil. Bu yüzden Gezi'yi boşaltmayı başardı. Ama sonra ne oldu? Başka zaman olsa hareket evine çekilirdi. Türkiye tarihinde özel bir olay olan bu işyanın enerjisi, hareketin başka kanallarda kendini yeniden ayağa kaldırmasını sağladı. Elbette ki enerji önderlik olmadığında sonsuza kadar sürmez. Onun içindir ki, DİP şimdi halk işyanının Taksim Dayanışması tipi eski önderlikleri aşır kendi önderliğini oluşturmasını öneriyor. Ama mücadele bu önderliklere rağmen devam ediyor!

DİP daha ilk günden işyanın en zayıf yanını da tespit etti. Büyük sınıf çelişkileriyle kıvrılan bu toplumda işyan bir sınıf hareketi karakteri taşıyordu. Esas öfkesi gemi azıya almış eli sopalı parlamentarizme idi. Ekonomik taleplerden uzak duruyor, büyük işçi kitlelerini yanına çekemiyordu. Bu yüzden DİP derhal, **daha ilk günden** 5 Haziran için KESK tarafından daha önce ilan edilmiş grevin bir genel greve dönüştürülmesi talebini ileri sürdü. O zamandan bu yana da işyanın işçi sınıfı ile kaynaştırılması sorununu başarmanın stratejik koşulu olarak sürekli işliyor.

DİP'in 2012 1 Mayıs'ında ana şiarı "Devrimi göreceğiz, zaferini hazırlayalım!" idi. O zaman kim bilir ne dudaklar bükülmüştür! 2013 1 Mayıs'ında ise İstanbul Beşiktaş'ta bütün kitleyle birlikte üzerine gaz ve su ile saldırılan kortejimizin önündeki pankartta şu yazıyordu: "Taksim Tahrir olacak!" Taksim bir ay sonra Tahrir oldu! Bütün dünya şimdi Tahrir gibi Taksim'i de kendine örnek alıyor. Bugün mesele işyanı ileri taşımak, hatta devrime çevirmektir. Sınıf omurgası bunun tek yoludur. Devrim başlayınca ise zaferini hazırlamaktır. DİP bugün alçakgönüllü bir partidir, ama bu zafer için hazırlanıyor.

Leyla Edip

“Nerde böyle bir zulüm varsa çaresi isyan olmuştur”

Ataol Behramoğlu - Yunus Gibi

Türk Tabipler Birliği'nin 17 Haziran tarihli raporuna göre Gezi isyanında 27 Mayıs'tan 17 Haziran'a kadar yaşanan polis saldırıları sonucunda 3 kişi öldü, 59'u ağır 7822 kişi yaralandı, 11 kişi gözünü, 1 kişi dalağını kaybetti, 100 kişi çok kırıklı kafa travmasına uğradı. Hükümet “Polis, halkın güvenliği için gece gündüz demeden çalışıyor” dedi. Kuşkusuz polis çok çalıştı. Halkın üzerine biber gazı, tazyikli, boyalı ve kimyasallı su ve copla saldırdı, hedef gözeterek hem plastik hem gerçek mermi kullandı. İçeride yaralılar ve doktorlar varken eylemciler tarafından kurulan revirlere gaz bombası attı. Polisin eylemlere katılan kimi gençlere kapalı otoparklarda şiddet uyguladığına dair görüntüler ortaya çıktı. Gözaltına alınanların ifadelerinde bir otele ya da bara götürülerek dövüldükleri, kronik hastalıklarının söylediklerinde özellikle hasta olan organ hedef alınarak şiddet uygulandığı, hakaret edildiği, sövüldüğü, tehdit edildiği kayıt altına alındı. Ve “emri ben verdim” diyen Erdoğan'ın ifadesiyle “kahramanlık destanı” yazıldı!

Evet, polis tüm şiddetiyle çok çalıştı ve bu şaşırtıcı değil. Çünkü devlet zaten toplumun uzlaşması imkânsız karşıt sınıflara bölünmesi sebebiyle onun içinden doğmuş ama ona yabancılaşmış güç olarak, emekçi sınıfların ve ezilenlerin bastırılması vazifesinde bir şiddet örgütüdür. Polis teşkilatı da devletin toplumu zapt etmek için kullandığı denetleme, gözetleme ve baskı araçlarından biridir. Devlet, düzenin bekasını sağlarken belli bir özerlik taşıyor gibi görünse de herkesin çıkarını koruyan, halkın tüm kesimlerine eşit uzaklıkta duran bir devletten bahsedilemeyeceği gibi, **“halkın polisi”**nden bahsetmek de mümkün değildir. Dolayısıyla evet, polis işini yapmış ve zulme isyan edenleri perişan etmiştir!

Fakat polis şiddeti konusunda –sol ve sosyalist medya dâhil- kullanılan kimi kavramların tartışılması gerekir:

Birincisi, polisin **“orantısız güç”** kullandığıdır ki mantıklı sonucu **“polis orantılı güç”** kullanabileceğidir. En yoğun ifadesini Ethem Sarısülük'ün silahsız olduğu halde polis tarafından hedef gözetilerek vurulması ve şüpheli polisin **“meşru müfadafaa olasılığı”** gözetilerek saliverilmesine verilen tepkilerde bulmuştur. Ethem'in bırakınız silahı, ne kasık vardı ne de kalkanı. Polis saldırısına karşı meşru müfadafa hakkı halkındır. İlla hukuki ilkelerle ifade etmek gerekirse, **meşru müdafaaya karşı meşru müdafaaya mümkün değildir.** Meşru talep-

lerle isyan eden bir halka “orantılı” olsa bile polisin güç kullanmaya, “az” da olsa biber gazı ve su kullanmaya hakkı yoktur.

İkincisi, birinciden daha geniş olarak, **“polis olağanüstü yetki kullandığı ve bu süreçte hukukun askıya alındığı”** eleştirisidir. Bu savın temelinde hukuku ve şiddeti bir karşıtlık olarak ele alma ve hukukun olağan işleyişini kutsama tehlikesi yatar. Olağan ve olağanüstünü, hukuki ve hukukdışı kırmızı çizgilerle ayırmak ve bir tutum olarak “polis şiddetine karşı hukuk”u savunmak, hukukun barındırdığı baskı ve bir sınıfın egemenliğini tahkim etmeye dönük mantığını göz ardı ederek **“hukukun üstünlüğü”** yanılısamasının pekişmesine hizmet eder. Bunun devamı olarak **“hukuk devletinde”** polisin takdir yetkisinin daralması, sadece güvenliğimizi ve düzeni sağlama-sı gerektiğine işaret etmek yine liberal bir hukuk fetişizmini anlatır. Bu kavrayış, düzeni korumak için halkı zapt etmenin bir biçimiyle siyaset dışı olduğuna, devletin ve polis gücünün esas varlık nedenine değil, kullanım biçimi ve kapsamına odaklanılmasını sağlar. Polisi sınırlaması beklenen hukuk, siyasi süreçlerden bağımsız, kendinden menkul bir bağımsız organizma değildir. Sınıflı toplumda düzen talebi, egemen sınıfın düzenini sürdürmesine dair bir taleptir. Düzen demek baskı demektir.

Üçüncüsü, ikinciden de kapsamlı şekilde, **“polis devleti”**nde yaşamakta olduğumuz iddiasıdır. Bu kavrayış, polis devleti ile hukuk devletini birbirine zıt konumlandırmaktadır. Polis terörünün sermaye ve sınıf tahakkümüyle ilişkisini göz ardı etmekte ve devletin aslolarak bir sermaye devleti olduğu gerçeğini perdelemektedir. Bir başka perdeleyici tespit ise **“faşist AKP diktatörlüğü”** tezidir ki, bu da benzer biçimde şiddet uygulayan devletin karşısına **“demokratik hukuk devleti”**ni koymakta, varolan zulmün kapitalist devletin özü gereği olduğunu görmezden gelerek burjuva sınıfın iktidarından halkı baskı ile değil demokrasiyle yönetmesi beklentisi yaratmakta, gerici bir sınıfa demokrat olabileme payesi vermektedir.

Yasalar, bir tarafta ezenin ve sömürenin diğer tarafta ezilenin ve sömürülenin mücadelesi sonucu yapılır. Dikkatimizi hukukun değil isyanın devamına çevirmek zorundayız. İsyân kazandıkça egemenler var olan yasal haklarımızı hatırlamak, yenilerini yazmak ve uygulamak zorunda kalacaklardır.

“Halk isyanı yolunu arıyor” toplantısı yapıldı

“Çapulcularla, ayak takımını birle tirelim!”

30 Haziran Pazar günü DİP İstanbul İl örgütü “Halk isyanı yolunu arıyor” başlıklı bir toplantı düzenledi. Cezayir konferans salonunu dolduran yüze yakın çapulcu, halk isyanı ve forumlar hakkında düşüncelerini kürsüden dile getirdiler.

Toplantı, halk isyanı esnasında polis tarafından katledilen üç yoldaşımız ve Lice’de hayatını kaybeden Medeni Yıldırım için yapılan saygı duruşuyla başladı. İlk sözü sunumunu yapmak üzere Sungur Savran aldı.

Savran Yeri bir dönemba lam ır

Marksistlerin tarihi, sınıfı mücadeleleri ve toplumsal mücadelelere göre ayırdığını söyleyen Savran, modern Türkiye tarihini 3’e ayırdı ve yeni bir dönemin başladığını ifade etti. Yaşadığımız dönemi açan halk isyanının, bütün sosyal katmanları kapsayan bir hareket olduğunu gençlerin, kadınların ve beyaz yakalıların büyük bir katılım gösterdiğini söyledi. Yeni bir devrimci kuşağın, 90’lar kuşağının oluştuğunu ve bu kuşağın devrimci harekete önemli kadrolar vereceğini sözlerine ekledi. Bu kuşağın birçok insanı mahçup ettiğini, onları i-pad, i-phone vs. gençliği görenlerin yanıldığını söyledi.

Hareketin ortaya çıkışındaki ana iki dinamikten bahseden Savran, bunları ulusal ve uluslararası olarak ayırdı. Dünyanın 3. depresyondan geçtiğini, Arap devrimi ve Güney Avrupa’daki sınıf hareketliliklerinin Türkiye halkının beynine kazındığını, Akdeniz coğrafyasının devrimci bir havza haline geldiğini sözlerine ekledi. Ulusal çapta ise AKP’nin son 11 yılda toplum üzerinde muazzam bir iz bıraktığını, halka yaşam biçimi dikte ettiğini, kadınların bedenine kürtağ yaşayla müdahale ettiğini, hemen bütün gösterilere gaz ve su ile saldırdığını, işçi sınıfına ağır saldırılar yönelttiğini ifade etti. Birçoklarının dediği gibi Erdoğan’ın kişisel kibrinden dolayı değil, gelecekteki işçi sınıfı hareketini bastırmak için hiçbir uzlaşmaya yanaşmadığını sözlerine ekledi.

TaksimTahrirdacak

“Cin şişeden çıktı” diye devam eden Savran, işçi sınıfının örgütlü ve örgütsüz kesimlerinin kendi talepleri ve mücadele yöntemleriyle isyana dahil olmadığını söyledi. Devrimci İşçi Partisi’nin isyan hakkındaki tutumunu özetleyen Savran, 1 Mayıs’a DİP’in “Taksim Tahrir olacak” pankartıyla çıktığını ve bundan 1 ay sonra meydanın aynı Tahrir gibi olduğunu söyledi. Marksizmin kılavuzluğunun isyanı zafere götüreceğini söyleyen Savran “her zamankinden daha çok Marksizme ihtiyacımız var” dedi.

Halkmedisleri kurulmalıdır

İsyanda ekonomik talepler olmadığını veya zayıf kaldığını, işçi sınıfının kendi yöntemleriyle yani grev, direniş, fabrika işgalleriyle mücadeleye dahil olduğunda asıl mücadelenin o zaman başlayacağını ifade etti.

Sözlerini bitirken forumların halk meclislerine dönüşmesi gerektiğini söyleyen Savran, sürekli ileri talepler üretilmesi gerektiğine dikkat çekti. Halk meclislerinin de kendi temsilcilerini seçerek temsilciler meclisini oluşturmasını gerektiğini ifade etti. Sözlerinin sonunda, işçi sınıfı mücadelenin içine girdiği taktirde devrimden bahsedileceğini söyledi.

Forumdancarı tartışmalar

Savran’ın sunumundan sonra foruma geçildi. Forum esnasında isyanın içinden gelen birçok çapulcu söz aldı. Ermeni sorunundan isyanda işçi sınıfının eksikliğine, beyaz yakalıların sendikalar da örgütlenmesinden forumlara dek birçok mesele hakkında konuşmalar yapıldı. İsyân süresince sosyalistlerin hatalı tutumları, seçim barajı, Alevilerin isyana bakışı, NTV protestosu gibi konular masaya yatırıldı. Canlı tartışmaların geçtiği forumdan sonra toplantı sona erdi.

İsyan ve Kürtler

Kambersiz dü ün?

Uzun onyıllardır Türk halkının bir bölümünün bütünüyle devletin arkasında yer aldığına, bir bölümünün ise takatsız, bitkin, kaderine razı olduğuna tanık olan Kürt halkı, şimdi Türk tarafında da halkın hem isyan ettiğini, hem de devletin bu isyanı çıplak şiddetle bastırmaya yöneldiğini görüyor. Ama kendisi isyanın içine girmiyor. Henüz.

Tablo karışık. Öcalan İmralı'dan Gezi isyanını selamladı. Sadece hareketi Türk şovenisti akımların hâkimiyetine karşı uyardı. BDP'liler de zaman zaman harekete sahip çıkar gibi duruyorlar. Ama eğreti biçimde. Buna karşılık, Demokratik Toplum Kongresi, Diyarbakır'da yaptığı

toplantıda isyana bir satırla bile değinmiyor. Kürt illeri o kadar durgun ki, siz tarihin ironisine bakın, devlet Batı'da halkı ezmek için oradan çevik kuvvet çekiyor.

Kürt hareketi yadsıyamaz: "Çözüm süreci" diye bilinen tuzaklarla dolu yola zarar gelmesin diye isyana destek olmamış, dışında kalmıştır. Neredeyse 30 yıldır mücadele etmişken ezilen halkın, şimdi tam Türkiye çapında bir isyan sürecinden uzak kalması, tarihin zamanlamalarının nasıl sürprizlerle dolu olduğunu ortaya koyuyor.

Hevallerimiz yanlış yapıyor. Salt Kürt hareketinin dar çıkarları açısından bakılsa bile, isyana destek vermeleri hükümeti

31 Mayıs gecesi, sadece devletle ezilen halk kitleleri arasındaki ilişkiyi köklü biçimde değiştirmede. Aynı zamanda 12 Eylül'den beri durgun olanı asi, asi olanı ise suskun kıldı. 31 Mayıs'a kadar Türkiye'nin isyankâr çocuğunun adı Kürt halkı idi. O günden bu yana Türk halk kitleleri ilk kez Kürt halkını "solladı"!

köşeye sıkıştırarak ve en azından Kürt halkını yatıştırmak için daha fazla taviz vermesine yol açacaktır. Nitekim, Erdoğan Malatya'dan başlayarak Erzurum'da da devam ederek Kürt halkını kendine yakın tutabilmek için resmen yağ yapmaya başlamıştır. Şimdi bile yapıyorsa, halk ayağa kalktığında ne olur?

Sabırlı olmak gerek

Buna rağmen Türk halkının Kürt halkı konusunda sabırlı olması gerekiyor. Unutmamak gerekir ki, uzun yıllar boyunca Kürt halkı haklı mücadelesinde Türk halkından destek alamamış, hatta artan bir Türk şovenizmi ile karşılaşmış-

tır. Kürt hareketinin ağırlıklı kanadının bugün girdiği yol doğru olmamakla birlikte, nesnel koşullar hareketi çok büyük bir olasılıkla bu yoldan ayıracaktır. AKP hükümeti sıkışmıştır. Başta Kürt hareketine tavizler vererek onu isyandan uzak tutmaya çalışacaktır. Ama verebileceği tavizler çok sınırlı olduğundan zamanla Kürt hareketi ve Kürt halkı kendisine kurulmuş olan tuzağın bilincine varacak ve yüz çevirecektir. İşte o zaman Türk ve Kürt ezilen ve emekçi katmanlar el ele verecektir. İşte o zaman sadece Türkiye değil bütün Ortadoğu devrimin sarsıntısını yaşayacaktır.

Kocakulak Sami

CIA ve daha az bilinen bir kurum olan NSA (National Security Agency – Ulusal Güvenlik Kurumu) çalışanı iken bu kuruluşların faaliyetlerini teşhir etmeye karar veren Edward Snowden'in Londra'da yayınlanan *The Guardian* gazetesi aracılığıyla yaptığı ifşaat, bütün dünyayı yerinden oynattı. ABD emperyalizminin sadece düşmanlarının değil en yakın dostlarının bile başına ne çaraplar ördüğü ve onları dahi kontrolü altında tutmaya çalıştığı bir kez daha açık seçik biçimde ortaya çıktı.

Snowden'in çalıştığı NSA, aslında CIA'den daha sofistike ve derin işleri gören, hakkında çok daha az şey bilinen, gizliliği paranoya derecesinde uygulamasıyla ünlü

bir istihbarat kurumudur. (Bu, Amerika'da NSA baş harflerinin "No Such Agency", yani "öyle bir kurum yok" anlamına geldiği şakasına bile yol açmıştır!) İşte bu kuruluşun ABD'nin Avrupalı müttefiklerinin telefon meta-verilerini dinlediği ve PRISM ve Tempora adlı programlarla internet faaliyetini gözetlediği ortaya çıktı. Avrupalı deyinse, Britanya'yı saymayın. Onun GCHQ adlı, sinyal istihbaratından görevli kuruluşunun, bütün bu faaliyette NSA'in ortağı olduğu da ortaya çıkmıştır. Diplomasi, askeri meseleler ve istihbarat söz konusu olduğunda Amerika kıtası ile Avrupa kıtası arasındaki sınır Manş Denizi'nden geçer!

John Kerry: 'Normaal'!

Bu durum Avrupalı müttefikler tarafından büyük bir öfke ve yaygara ile karşılandı. ABD Dışişleri Bakanı John Kerry ise bütün bu öfkeye tek bir kelimeyle cevap verdi. Kelimeyi uzatarak ve müzikal bir tonla söylediğini hayal edebiliriz: "Normaaal"!

Aslında Kerry'nin normal demesi de normal. Çünkü ABD kendisinden sonra gelen ilk on ülkenin askeri harcamalarının toplamından daha fazla harcama yapan bir süpergüç emperyalist ülke olarak dünyayı yönetmektedir. Daha doğrusu, zaman zaman yüzüne gözüne bulaştırırsa da yönetmeye çalışmaktadır. Bu yüzden kendi müttefiklerini de gözetlemeyecek de ne yapacak? Yöneten istihbarata gereksinim duyar. Öyleyse, ABD'nin yönetme rolünü sürdürmesini şiddetle arzu eden Avrupalı müttefiklerinin bu yüksek sesli şikâyeti, meseleyi şirretlikle örtmek, kendi halklarını tatmin etmek, ama olayı da örtbas etmek arzusunu yansıtıyor olmasın? Sonuç olarak bu gelişmenin kanıtlandığı en önemli şey ABD'nin dünyayı emperyalistçe yönettiğidir. Bir kez daha. Böyle bir kanıtla hâlâ ihtiyaç duyuluyorsa.

Çin 'sırçakö kteya ayarlar'

Bu olay ABD-Çin ilişkilerinde bu alanda oldukça hassas bir anda ortaya çıkmıştır. Bir süredir ABD Çin'in kendi çıkarlarına aykırı ve güvenliğini tehdit eden "hack"leme faaliyeti içinde olduğunu iddia ediyordu. Yani internet dünyasında gizliliği ihlal ettiğini ileri sürüyordu. Şimdi ABD'nin bütün dünyayı gözetlediği ve PRISM, Tempora vb. programlarla interneti tamamen tarassut altında bulundurduğu ortaya çıktı. Çin, ABD'ye dönüp, "Sırça köşkte oturanlar, taş atmamalı"

demeyecek midir?

Snowden de anlaşılan bunu hesaplamıştır. Başlangıçta Hong Kong'da ortaya çıkması bunun bir işareti olabilir. Ama kimle, ne anlaşma yaptıysa, Snowden muhtemelen daha sonra Rusya'ya geçmiştir. Hâlâ orada olup olmadığı da bilinmiyor. ABD Snowden'i casuslukla suçluyor. Buna karşılık Snowden da 19 ülkeden iltica talebinde bulunmuş durumda.

Emperyalist küstahlık

İşte bu nedenle, Avrupa ülkeleri Rusya'ya bir ziyaretten dönmekte olan Bolivya başkanı Evo Morales'in uçağına hava sahalarna kapattı. Uçak bir geceyi Viyana'da geçirmek zorunda kaldı. İddiaya göre Morales uçağında Snowden'ı Bolivya'ya kaçırıyordu. Morales Snowden'a gerçekten iltica teklifinde bulunmuştu. Ama Snowden'ın Morales'in uçağında olduğu iddiası asılsız çıktı.

Bu olay diplomasi tarihine emperyalizmin küstahlığının çarpıcı bir örneği olarak geçecektir. Siz Obama'nın ya da Merkel'in uçaklarının herhangi bir Afrika veya Asya ülkesi tarafından böyle zorla bir havalimanına indirilebileceğini hayal edebiliyor musunuz? Morales bir gece gözetiminde kalmış gibidir sanki Viyana'da! Bu muamele "yerlilere" yapılan muameledir. Bağımsız bir ulusun onuruna ağır bir saygısızlıktır!

Emperyalizm bir gün mutlaka yıkılacaktır. Kapitalizmin enkazı altında kalacaktır. O güne kadar bütün ilericilerin ve elbette Türkiye'de daha iyi bir dünya için mücadele eden herkesin emperyalizmin karşısında aktif olarak mücadele etmesi gerekir.

Atina'da Avrupa Konferansı, Türkiye toplantısı, miting.. Yunanistan Türkiye'yi gözüyor

Dördüncü Enternasyonal'in Yeniden Kuruluş Koordinasyonu (DEYK-CRFI) ve Red-Med (Kızıl Akdeniz) internet sitesi tarafından düzenlenen "Avrupa krizde: Devrimci enternasyonalist bir alternatif için" başlıklı konferans 9-10 Haziran tarihlerinde Yunanistan'ın başkenti Atina'da yapıldı. Konferans katılımcıları, 8 Haziran günü ise "alternatif küreselleşme" hareketinin düzenlediği mitinge katıldılar.

Avrupa Konferansı açılış konuşmasını Sungur Savran yaptı. Yoldaşımız konuşmasında sınıf mücadelesinin uluslararası karakterini vurguladı. Türkiye'deki isyan, Yunanistan'da 2008 isyanı ve 2011-2012 döneminde yapılan 14 genel grevden ve İspanya ve yine Yunanistan'da 2011'de yaşanan meydanlar hareketinden, ayrıca Güney Kıbrıs, Bulgaristan, Romanya, Slovenya, Portekiz, İtalya ve başka ülkelerde yaşanan büyük kitle eylemlerinden sonra mücadelenin nasıl bir bütün olduğunu ve çeşitli ülkelerin proletarya devrimcilerinin el ele vermeleri gerektiğini bir kez daha ortaya koymuştu. Savran ayrıca böyle bir konferansın IV. Enternasyonal'in 1938'de kuruluşunun 75. yıldönümünde toplanmış olmasının önemine değindi. Proletarya enternasyonalizminin mantıksal doruğunun bir dünya partisinde birleşmek olduğu yolundaki Marksist ilkenin somut örneği olan IV. Enternasyonal, Avrupa Konferansı'na katılan örgüt ve çevrelere de esin kaynağı olacaktı.

Konferansın ana hatlarını çizen ve tartışma çerçevesini belirleyen politik raporu EEK genel sekreteri Savas Mihail yoldaşımız sundu. Raporun temelini dünya kapitalizminin sadece dönemsel ya da döngüsel basit bir krizden geçmekte olmadığı, yaşananın kapitalist üretim tarzının yapısal bir krizi ve tarihsel gerilemesinin bir ifadesi olduğu fikri oluşturuyordu. Avrupa ise bu büyük depremin mer-

kezi olarak ele alınıyordu. Rapor, Avrupa'nın sayısız ülkesinde verilen ve düzen dışına taşma eğilimini sürekli ortaya koyan büyük kitle mücadelelerinin işçi sınıfının ve emekçilerin, sorumluluğunu kapitalist sınıfın taşıdığı bu krizin faturasını ödemeye niyetli olmadığını bir işareti olduğunu vurguluyordu.

Konferansın sonraki bölümlerinde Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde ekonomik ve politik durum tartışıldı. İtalya, Polonya, Finlandiya, Danimarka, Ukrayna'dan temsilciler konuşmalar yaptılar.

İkinci günün ilk oturumu Rusya'ya ayrılmıştı. Avrupa'nın doğusundaki bu dev ülkeden konferansa yoğun katılım vardı. Öğleden sonraki ilk oturum, Avrupa'nın dışına doğru ilk adım oldu. Bu oturumda Ortadoğu ve Kuzey Afrika'ya ilişkin konular tartışıldı. İranlı bir katılımcı kendi ülkesindeki durumu, Tunuslu bir devrimci Tunus'taki mücadeleleri, Faslı genç bir işçi de Fas'ın yaşadıklarını anlattı. Yoldaşımız Sungur Savran ise Suriye devriminin nasıl adım adım emperyalizm ve bölge gericiliğinin emrindeki güçler aracılığıyla tasfiye edildiğini, ama süreç içinde devrimin nasıl bir yan ürün olarak Rojava'yı doğurduğunu izah etti. Bunun yanı sıra Kürdistan sorununa ilişkin son dönem gelişmelerini de analiz etti.

Son oturumda konferans, Avrupa'nın komşusu bölgelerden dünyanın öteki bölgelerine doğru açıldı; başka kıtalardan (Afrika, Latin Amerika) konferansa katılmış olan temsilcilere söz verildi. Konferans, karar tasarılarının kabul edilmesiyle sona erdi. Genel karar tasarısı, Avrupa'nın yaşadığı derin kriz karşısında işçi sınıfı ve emekçilerin hangi program temelinde yürümesi gerektiğine ilişkin eksenleri tanımlayan ve oybirliğiyle kabul edilen bir metin oldu. Konferans aynı zamanda Türkiye'ye ilişkin bir karar tasarısı

sını da oybirliği ve alkışlarla kabul etti. Karar, Türkiye hükümetini polisi halkın üzerine pervasızca saldırttığı için kınıyor, halkın bu saldırıya cesaretle göğüs germesini ve başta Taksim Gezi Parkı olmak üzere Türkiye'nin bir dizi kentinde meydanları özgürleştirmesini selamlıyor, işçi hareketini bu halk isyanını bir sınıf mücadelesi dalgasına çevirmeye çağırıyor ve bu büyük mücadeleyi burjuvazinin iktidarının yerine bir işçi-emekçi iktidarı kurmak amacıyla çalışmaya uygun bir an olarak niteliyor. Konferans bunların dışında Tunus devrimi ile ve Rusya'daki siyasi mahkûmlarla dayanışma amacıyla iki ayrı karar tasarısını da kabul etti.

Konferansın ilk günü akşam üstü, Türkiye'deki isyan ile ilgili halka açık bir toplantı düzenlendi. Dopdolmuş bir salon karşısında Sungur Savran'ın yanı sıra, *Devrimci Marksizm* dergisi Yayın Kurulu üyesi Kurtar Tanırlmaz ile Eğitim-Sen'de sendika militanı Miriş Meryem Kurtulmuş konuşular.

İran Cumhuriyeti kanlı seçimleri -III Teşekkürler, Diktatör

Araz Bağban

İran'da cumhurbaşkanlığı seçimleri 14 Haziran tarihinde gerçekleşti ve İran'ın yedinci cumhurbaşkanı altı aday içinden resmi istatistiklere göre halkın %72 katılımı ile seçilmiş oldu. Bu seçimlerde reformistlerin adayı Hasan Ruhani oyların %52'sini alarak köktencilerin adaylarına karşı büyük oy farkıyla seçimleri kazandı.

Hasan Ruhani, reformistlerin adayı olarak seçilirse de Rafsancani'ye yakın ortayolcu geleneksel muhafazakârlardandır ve İran'ın Ahmedinejad döneminde yaşadığı ulusal ve uluslararası krizlerden de rahatsızdır. Ahmedinejad dönemi, lider Hamenei'nin güçlü muhaliflerini İran'ın siyasi arenasından uzaklaştırma çabalarının olduğu dönemde denk gelmektedir. Bu temizlik reformistleri geniş olarak izole etmiş ve hatta Rafsancani gibi güçlü bir figürü bile yalnızlaştırmıştır. Hamenei'nin verdiği destekle Ahmedinejad'ın reformistlere ve ortayolcu muhafazakârlara pervasızca saldırısı bu iki cehahtı birbirine yakınlaştırdı ve 2009 seçimleriyle birlikte de neredeyse aralarında bir ittifak kuruldu. 2009 seçimleri sonrası egemen siyasi cehahtı "fitne" olarak adlandırılan isyana karşı çıkmayan siyasiler bu seçimlerde aday olma şansını tamamen

kaybetmişti. Bu yüzden sadece Ruhani gibi, itirazlara mesafeli duran ama reformistlere karşı saldırları da çok onaylamayan bir ortayolcu muhafazakâr reformistlerin aday olma şansını yakaladı.

Hukuk doktoru olan Ruhani devrimden sonra beş kere arka arkaya milletvekili olmuş sonra Ulusal Güvenlik Konseyi'nde genel sekreter olarak görev yapmıştır. Ruhani, Hatemi döneminde İran'ın Batı ile arasında başlayan nükleer müzakerelerinin başını çeken, Hamenei'nin bile güvenine sahip olan usta bir müzakereci olarak bilinir. Ruhani'nin sadece siyasi görevleri değil askeri görevleri de olmuştur. İran-İrak savaşında yüksek askeri görevler üstlenmiş, Rafsancani'ye yakınlığı nedeni ile de Humeyni'nin en çok güvendiği grubun içinde bulunmuştur. Başta Rafsancani veya Hatemi'nin aday olacağı yönündeki haberler dikkatleri reformistlerin bu iki güçlü figürüne yoğunlaştırdı. Ruhani'nin, "Rafsancani gelirse çekilirim" açıklaması da onu seçim denkleminin dışında bıraktı, ama Rafsancani'nin seçimlerden elenmesi denklemi alt-üst etti.

Seçimlere doğru reformistlerin en önemli adayı Rafsancani ve Ahmedinejad'ın desteklediği adayın yani Meşayi'nin Anayasa Koruma Konseyi (AKK) tarafından elenmesi sürece damgasını vurdu. İslami rejimin kuruluşunun ilk günlerinden beri çok

önemli siyasi mevkileri işgal etmiş, büyük ekonomik güce sahip olan Rafsancani'nin seçimlerden elenmesi lider Hamenei'nin güçlü bir muhalif adayın seçimlere girmesine izin vermeyeceğini ve 2009 seçimlerinde olduğu gibi olaylara yol açacak bir seçimin gerçekleşmesini istemediğini gösterdi. Seçimler olaysız geçmeliydi ve bu yüzden seçimlerden önce herhangi bir meşruiyet krizine yol açmayacak yasal görünümü AKK onayı ile olay kapmalıydı. Rafsancani gibi ortayolcu ve ılımlı bir insanın buna sert bir karşılık vermeyeceği belliydi ve onun elenmesi Meşayi'nin de elenmesini meşrulaştırdı. Böylece Ahmedinejad tayfası sessizce seçimlerden silinmiş oldu ve hükümet destekçileri Batı ile İran arasındaki, yani 5+1 heyeti ile yürütülen nükleer müzakerelerin baş müzakerecisi Sait Celili'nin arkasında konsolide oldular.

AKK'den onay alan ve seçimlere aday olarak gösterilen sekiz kişiden ikisi reformistlerin adayı iken diğer altısı köktencilerin adayları olarak görünüyordular. Henüz AKK'den onay çıkmadan köktenciler arasında koalisyonlar oluşmuştu ve onayın sonucuna göre her koalisyondan bir kişi seçilmeye girecekti ve diğerleri onun lehine geri çekilecekti. En güçlü koalisyon olarak görülen Galibaf-Velayeti-Adil koalisyonundan sadece Adil, seçime az kala adaylığını geri çekti. Diğer beş aday kendini İran'ın içinde bulunduğu ulusal ve uluslararası buhranlara göre cumhurbaşkanlığına en uygun aday olarak tanımladı. İki aday olan reformist cehahttaki görüşmeler sonuçlandı ve Arif Ruhani lehine adaylıktan çekildi. Böylelikle köktenciler arasında oylar bölündü ve reformistler tek

kişilik adaylarını cumhurbaşkanlığı sarayına gönderdi.

Karşı tarafın oylarının bölünmesi reformistlerin kazanmasında tek sebep değildi. Ahmedinejad döneminde halkın yaşadığı büyük ekonomik sıkıntılar ve İran'ın yüksek tansiyonlu uluslararası siyaseti de toplumsal bir hoşnutsuzluğu ortaya çıkarmıştı. Rejim bu buhranları aşmak için daha itidal yanlısı bir seçenek sunmalıydı. Ruhani en uygun seçenektir. Ruhani seçilince Tahran'da çok geniş katılımı olmasa da halk seçim sonucunu kutladı ve ilginç bir slogan attı: "Teşekkürler, diktatör!". Hamenei sanki 2009 seçimleri ile ortaya çıkan meşruiyet krizini büyük ölçüde aşmış durumda. Rejimin seçim sonrası aldığı uluslararası tebrikler ve ulusal memnuniyet bunun bir göstergesidir. Seçimin sonucundan hem Hamenei hoşnut hem de İslami rejim çatısı altında değişimin ve reformun gerçekleşebileceğine inanan kesimler.

Hükümetine "tedbir ve umut" adı veren Ruhani verdiği demeçlerde yoğunlaşacağı konular olarak; uluslararası tansiyonun azaltılması ve nükleer krizden doğan ambargoların kaldırılmasında önemli adımların atılması ve böylece ekonomiyi krize sürükleyen önemli etkenlerin birinden kurtulmayı öne çıkarıyor. Sonuç ne olursa olsun tekrar bir seçimle beraber halkın rejime olan öfkesi yatıştırılıyor ve rejime karşı olası ayaklanmalar erteleniyor. Yüksek oranda işsizlik ve enflasyon oranları ve artan yoksulluk kolay kolay açılacak buhranlar değil ama özellikle 2009 seçimlerinden sonraki isyanda önemli rol oynayan kent orta sınıfı seçim sonuçlarından şimdilik memnun.

Mısır'da Bonapartist darbe!

Mısır'da ordu yenişemeyen iki kamp arasındaki dengeden yararlanarak iki tarafı da birbirine karşı oynadı ve Bonapartist bir darbe yaptı! 30 Haziran günü devrim kampının milyonlarıyla sokağa çıkmasına karşılık, yüz binlerle toplanan Mursi taraftarlarının devlet iktidarının bir boyutunu, hükümeti elde tutuyor olması, iki kampın, karşılıklı birbirini yenilgiye uğratmadığı bir pat durumuna girmesi anlamına geliyordu. Ordu, bu durumdan yararlandı: biçimsel olarak bakıldığında devrim kampından yana tavır alarak bir hükümet darbesiyle iktidara yükseldi. Tabii darbe başarıyla gerçekleştirilebilirse.

Ordu yaklaşık iki buçuk yıl önce, 11 Şubat 2011'de Mübarek'in devrimin basıncı altında yıkılmasına nezaret ediyor, ama aynı zamanda Yüksek Askeri Konsey adı altında iktidarın iplerini kendi eline alıyordu. Tarihin garip bir cilvesiyle devrim burada bir üstü örtülü askeri darbe ile birleşmişti. Bu olaydan bir buçuk yıl sonra, bundan neredeyse tam bir yıl önce, Müslüman Kardeşlerin adayı Muhammed Mursi'nin, seçimin ikinci turunda eski rejimin temsilcisi, Mübarek'in eski başbakanlarından Ahmet Şefik karşısında seçimi burun farkıyla kazanmasından sonra, Yüksek Askeri Konsey'in başkanı ve Savunma Bakanı Mareşal Tantavi'yi ve genelkurmay başkanını görevden almasıyla askeri yönetim son buluyordu. Tarihin ironilerinin sonu yok. Bugün askeri bir darbe yapan General El Sisi, eski darbecilerin iktidarına son verilmesi sırasında göreve getirilmişti!

Bugün askeri bir darbe yapan ordu, birincisi, Mursi'den intikamını almış oluyor. Yani ordu kurumunun yaralanan prestijini yeniden tesis etmiş oluyor. İkincisi, ordu bu hareketle birbiriyle ne yenilebilen ne de uzlaşabilen iki büyük kamp arasında bir iç savaşın patlak vermesini engellemiş oluyor. Başarıya kavuşursa elbette. İç savaş belirli bir sınıfin

hâkimiyetini korumak için var olan devletin en profesyonel gücü olan ordu için kolay kolay razı olunacak bir şey değildir. Bunun önemsiz görülemeyecek bir nedeni, iç savaşın orduyu da mutlaka içine çekeceği gerçeğidir. Kötü olasılık ise ordunun iç savaşta birliğini koruyamaması olasıdır.

Ama bu Bonapartist darbe, zafere kavuşursa, bundan çok daha önemli bir şey başaracak: **devrimi engellemiş olacaktır!** 30 Haziran'da Mısır sokaklarında kendini gösteren sosyal güç her hâkim sınıf temsilcisini ürkütecek türdendi. Bütün bir ülkeyi salt insan gücüyle hâkimiyeti altına alabilecek bir insan selydi. Ordu, bu adımıyla hem onun yanında görünmüş ve böylece en azından bir bölümünün desteğini almış, hem de onun kendi başına daha ileri gitmesini engellemiş oluyor!

Burada devrim kampını burjuvazinin ve ordunun yedeğine bağlayan Ulusal Selamet Cephesi'nin, onun ana gücü konumunda olan Ulusal Halk Cereyanı'nın ve onun önderi Hamdin Sabbahi'nin devasa bir sorumluluğu vardır. Yoldaşımız Sungur Savran, bundan yaklaşık altı ay önce yazılmış bir yazısında Ulusal Selamet Cephesi'nde sosyalistlerin ve sol Nasırcıların burjuvazinin partileriyle bir araya gelerek ellerini kollarını bağlamalarını ağır bir şekilde eleştiriyordu. (Bkz. Sungur Savran, "Arap devriminin sorunları", *Devrimci Marksizm*, sayı 17-18, Kış/İlkbahar 2013.) Bugün ortaya çıkan tablo tam da güya devrim kampında yer alan burjuva "liberal" güçlerin devrimi orduya teslim etmiş olmasıdır. El Sisi'nin konuştuğu basın toplantısında, Müslümanları temsilen El Ezher Üniversitesi Büyük Şeyhi Ahmed El Tayyip ve Hristiyanları temsilen Kıpti Papası II. Tawaros ile birlikte Ulusal Selamet Cephesi'nin sözcüsü, burjuva "liberal" El Barade'y de bulunmuş ve böylece darbeye destek vermiştir. Böylece, Mısır devrimi kendi ipini kendi eliyle ordu-

nun eline teslim etmiş oluyor.

ABD, genel olarak durumdan şaşkınlığa düşmüş olsa da son tahlilde darbeyi mahkûm etmekten kaçınmıştır. Bu da gösteriyor ki, Mısır ordusunun darbe yoluyla devrimi engellemiş olması ABD emperyalizmini memnun etmiştir. Ordu darbesinin devrimin aleyhine bir sonuç doğuracağı buradan da belli olmuştur.

Şayet askeri dengelerde beklenmedik bir gelişme olmaz, Mursi taraftarları orduyu püskürtecek gücü kendilerinde bulamazlarsa durum şudur: üç kamptan biri kazandı, biri yenildi, biri de kenara itildi. Devrim kampının durumu acıklıdır: 11 Şubat'tan kısa süre sonra devrimci kitleler ordunun Yüksek Askeri Konsey aracılığıyla kurduğu iktidara karşı ardı arkası kesilmeyen bir mücadele başlatmıştı. Ana slogan "Yaskut yaskut hüküm-ül asker!" idi. Yani "Yıkılınsın, askeri rejim!" Şimdi asker o rejimi devrim kampının bir bö-

lümünün, özel olarak da önderliğinin desteği aracılığıyla yeniden tesis ediyor!

Kimileri daha şimdiden sonuçsuz halk hareketlerinin nasıl darbe ortamı yaratabileceğini vurguluyor. Türkiye'deki halk isyanını yatıştırmak için halkın ruh durumunu istismar ediyorlar. Mısır'daki gelişmeyi Türkiye'deki halk isyanının aleyhine kullanmaya çalışıyor. Yağma yok! Kimse isyana "darbe gelir!" öcüsüyle yaklaşmasın! Kimse darbeden devrim kampının kazançlı çıktığını ileri sürmesin. Darbe devrimin önünü almak için yapılmıştır.

Mısır devrimi modern tarihin gördüğü en güçlü devrimlerden biridir. Muazzam bir kitle katılımı üzerinde yükselmiş, toplumsal desteğini iki buçuk yıl boyunca sürdürmüş, müthiş kahramanca mücadelelerin ürünü olmuştur. Mısır devrimi ordunun bu darbesini de atlatmayı başaracaktır!

Brezilya'nın çapulcularının isyan düzen "sol"una!

Türkiye'de halk isyanı 31 Mayıs gecesi başladı. Dünyanın öbür ucundaki Brezilya tam bir hafta sonra, 6 Haziran'da kendi isyanını başlattı. Daha başlatırken Türkiye'ye bağladı Brezilya halkı mücadelesini: "Aşk bitti, burası Türkiye oluyor" dediler. Türkiye demek isyan demek artık dünyada. Bakalım Brezilyalı kardeşlerimiz ne için ayaklanmış?

Nasıl Türkiye'de Gezi Parkı'nın yeniden düzenlenmesi bütün ülke çapında koskoca bir halk isyanına vesile oldu ise, Brezilya'da da birçok kentte otobüs ücretlerinin 1,50 Brezilya real'inden 1,60'a yükselmesi, bir isyanın tetikleyicisi oldu. Kendine Movimento Passe Livre (Serbest Geçiş Hareketi) diyen bir hareket, Brezilya işçi sınıfının en güçlü olduğu kent olan, aynı zamanda bütün Latin Amerika'nın en büyük şehri olan Sao Paulo'da bu zamma karşı mücadele bayrağını açtı. Polis önce şiddet uygulamaya kalktı. Bu, hareketin hızla güç kazanmasına, taleplerinin çeşitlenmesine, coğrafi olarak yayılmasına yol açtı. 21 Haziran gününe gelindiğinde, ülkede 2 milyon insan sokağa çıkıyordu (1

milyonu ülkenin ikinci büyük kenti Rio de Janeiro'da olmak üzere). Önce tek tek eyalet (Brezilya federal bir ülke) ve belediyelerin, sonra da bir bütün olarak merkezi hükümetin otobüs biletlerine yapılan zamları geri alması halk arasında elbette bir zafer olarak yaşandı, ama hareketin bitmesini sağlayamadı. Ardından ülkenin başkanı Dilma Rousseff ülkenin belirli türden petrol gelirlerinin eğitime ve sağlığa tahsis edileceğini açıkladı, ama bu da kimseyi tatmin etmedi. Mücadele şimdilik devam ediyor.

Halkın isyanı neye?

Türkiye'deki isyanın ağır bir polis-mahkeme baskısına ve iktidarın kendi anlayışını

bütün topluma zorla dayatmasına karşı olduğunu biliyoruz. Bunun da ardında AKP hükümetinin kendinden önceki hükümetlerin neoliberal politikasını derinleştirerek işçi ve emekçilerin bütün mevzi ve kazanımlarına hücum etmesinin yarattığı huzursuzluk olduğunu belirtiyoruz.

Peki, Brezilya'da milyonlarca insan neden sokaklara dökülüyor? Bizim sol basın bunu yazmaktan özellikle kaçınıyor! Sabah akşam şu karşılaştırmayı yapıyorlar: Erdoğan isyana karşı baskıya başvurdu, oysa Brezilya'nın başkanı Rousseff halkın bu eylemlerinin Brezilya'nın demokratik bir ülke olma özelliğini güçlendirdiğini söyledi.

İyi güzel. Demek ki Rousseff çok iyi bir başkanmış. Ondan önce iki dönem başkanlık yapan ve Rousseff'i kendi elleriyle başkanlığa seçtiren ünlü işçi lideri Lula da demek ki çok iyi başkanmış. Brezilya halkı şeker gibi bir yönetim bulmuş, adı İşçi Partisi (PT) olan bir parti tarafından gayet güzel yönetiliyormuş demek ki. Bu Brezilya halkı da bulmuş da bunuyor zahiri!

Türkiye solunun söylemek istemediği, eskiden kendine bizim bildiğimiz anlamda "sosyalist" diyen Lula ve PT hükümetinin 2002'de başa geçerek geçmez neoliberal politikaları sarıldığı, halkın örgütlü kesimlerinin mevzilerine hücum ederken yoksullara aile yardımı yaparak oyların koruduğu, yani Brezilya halkını son onyılların en örgütlü ve mücadeleci halkından ianeye bağımlı, devlete el açan bir garip gureba ahalisine dönüştürdüğüdür. Neden söylemek istemezler? Çün-

kü sadece geçmişte Lula'yı değil, Lula o yüz kızartıcı politikaları iki dönem uyguladıktan sonra, Rousseff'i dahi desteklemişlerdir. "Eski gerilla cumhurbaşkanı oldu" diye allayıp pullamışlardır!

Brezilya isyanı size kimsenin söylemediği bir sırrı bütün dünyaya yüksek sesle haykırmıştır. Düzen solu, reformist sol, en solcusu bile, koskoca bir Brezilya'nın, Latin Amerika'nın en gelişkin, en zengin ülkesinin halkını 10 yıl sonunda tam tamına Tayyip gibi isyana sürüklemiştir! İşte Lula, işte düzen solu! Bizdeki vedünyadaki eski Lulacıların bugün Chávez çizgisinin destekçisi olduğunu da hatırlatalım.

Tayyip Erdoğan'a düzen solu çerçevesinde parlamentarist alternatif arayanlardan sakının!

Brezilya için kaynakça

Türkiye'de Lula'yı ve partisini teşhir görevini hakkıyla yerine getiren yalnızca Devrimci İşçi Partisi geleneği olmuştur. Brezilya'nın nereden nereye geldiğini anlamak için şu kaynakların incelenmesi yararlı olacaktır:

Sungur Savran, "Brezilya'da Lula Hükümetinin Bir Yılı: Post-Leninizmin İflası", *İşçi Mücadelesi*, eski dizi, sayı 10, Ocak-Şubat 2004.

Sungur Savran, "Brezilya'da Lula Faciası", *Praksis*, sayı 14, Kış-Bahar 2006.

Sungur Savran, "Latin Amerika İşçi Sınıfı Önderliğini Arıyor", Aylin Topal (der.) *Latin Amerika'yı Anlamak*, Yordam Kitap, İstanbul, 2008.

Halk isyanının yeni bir önderlik yaratmaya ihtiyacı var!

Halk isyanı önderli iniyor

Gezi Parkı eylemlerine devletin polis gaddarlığı ile cevap vermesi eylemleri bir halk isyanına dönüştürdü. Halkın bu isyanı büyük oranda kendiliğinden gerçekleşen bir patlamaydı. Ancak kitlelerin dilindeki anlamlı sloganda da ifade edildiği gibi bu daha başlangıçtı ve mücadeleye devam edilecekti. Mücadele süreklilik kazandııkça, örgütlülük ve önderlik ihtiyacı giderek artan biçimde kendini gösterdi.

İsyan, ihtiyacı olan örgütlülüğe ancak Gezi Parkı'nın son günlerinde kurulan halk forumları ve bu forumlarda seçilen temsilcilerle kavuşabildi. Ama bu aşamada Bülent Arınç'la ilk görüşme çoktandır yapılmış ve Taksim Dayanışması hükümetin muhatabı haline gelmişti. Taksim Dayanışması'nın çoğunluğu ise süreci kazasız belasız sönümlendirip, belediye seçimlerinden Silivri sürecine, AKP karşıtı parlamenter cephe kurma çalışmalarına, güya çözüm sürecine vb. dönmeyi he-

defliyordu. Oysa isyan eden halk "bu daha başlangıç, mücadeleye devam" derken isyanı somut kazanımlara dönüştürmek üzere mücadeleyi yükseltmeyi anlıyordu.

Erdoğan'ın kimseyi temsil etmeyen birtakım saray soytarılarıyla yaptığı sahte görüşmelerin üstüne Taksim Dayanışması'nı da azarlayarak geri göndermesi yeni bir siyasi hamleye vesile yapıp Erdoğan teşhir edilip zor durumda bırakılabilirdi. Ama Erdoğan'ın o açıklamalarından sırf Gezi sürecini kazasız belasız bitirmek amacıyla "pozitif yönlü yaklaşım" icat edenler başbakanı kurtardılar, isyanı ise zora soktular. Bu, mücadeleyi büyütmediği sürece geri düşmeye mahkûm olan halk isyanına ihanet etmek demektir. Erdoğan'ın polisi, iş makinelerinin yıktığı taştan demirden barikatların değil, ihanet eden önderliğin yıktığı siyasi barikatların üzerinden saldırdı Gezi Parkı'na.

Buradan tek bir sonuç çıkarmak mümkündür: isyan kendi içinden

kendi önderliğini yaratmadığı sürece, onun enerjisine, özgüvenine ve cüretine sahip olmayan sözde önderlikler çaresiz onun gerisinde kalacaklardır. Demek ki bugün parklar hareketinin mutlaka kendi içinden bir temsilciler heyeti oluşturması elzemdir. Bu öz örgütlenme kitlenin taleplerini belirleyip ileri doğru yürümesi için gerekli.

Siyasi önderlik

Ama yeterli değil. Tayyip Erdoğan siyasi alanda hamle üstüne hamle yapıp, meseleyi ABD, AB ve NATO'yu gündeme getirerek Batılı yaşam tarzına sıkıştırmak, Koç'u Sabancı'yı gündeme alarak isyanın işçi sınıfını kapsayamayan zayıf karnına vurmak istedi. Bu hamlelere karşı hamleler ancak siyasi bir önderlikle gerçekleştirilebilirdi. Gezi Parkı'nda diğer birçok sesin yanında anti-emperyalist bir ses yükseltilebilirdi. Bu, Obama'nın dizinin dibinden ayrılmayan Erdoğan'ı zora düşürecekti. Ama bunun için sesi dinlenen bir siyasi önderlik gerekirdi.

Bu yapılamayınca zor duruma düşen Gezi oldu.

Oysa isyanı siyasi olarak kuşatmaya çalışan Erdoğan, anti-emperyalizmin bayrağını yükselten, işçi ve emekçilere seslenen ve yüzde 99'u hedefleyen bir perspektifle kuşatılabilir, yalıtılabilirdi. Şimdi Gezi'den çıkan isyan parklarda, sokaklarda, meydanlarda devam ediyor. İsyan yolunu ve önderliğini arıyor. Devrimci İşçi Partisi, elbette tutarlı başka devrimci güçlerle birlikte "Bu daha başlangıç, mücadeleye devam" diyen halk isyanını proleter devrime dönüştürecek, "zafere kadar sürekli devrim" gibi bir perspektifle bu görevi üstlenebilmek için mücadelesini sürdürüyor. Halk isyanının işçi sınıfıyla buluşarak AKP'nin sahte çoğunluğunun karşısına alınterinin, göz nurunun, beyin gücünün yüzde 99'uyla çıkmasını amaçlıyor. Nihai hedefi işçi sınıfı ve emekçilerin iktidarının kurulabileceği koşulları yaratmaktır.